

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 247.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ELŐFIZETÉS:
KISIRAT:
Egy évre 20 korona.
Egy hónap 2 korona.
VEDELEM:
Egy évre 20 korona.
Egy hónap 2 k. 60 f.
Hirdetmények:
6-hatásos postai sor egyszer 20 Mt.
minden következőnél 15 Mt-é.
Naplótár sora 40 fillér

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, február 2.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérelők: Az agrárismus alkonya.
Az Új párt Debrecenben.
A Polgári Takarékpénztár közgyűlése.
Visszatartott kabinetirodai átirat.
Kardallér a fővárosban.
Aradi első takarékpénztár.
A miniszterelnök estélye.
Az aradi tornánnepek.
Katonatiszti bank Bécsben.
Két öngyilkosság a városházán.
Ótázás póttartalékos.
A trónörökös és a Nehulverein.
Az iradalmi szakosztály ülése.
Tárcs: Füst. Irta: Konopnicka Mária.
Regény-Csarnok: Az Antikrisztus esedél.
Irta: Lagerlöf Zelma.

Az agrárismus alkonya.

Arad, február 1.

Bármennyire méltányoljuk azon rendkívül fontos érdekeket, melyek mezőgazdasági termelésünk megvédelmezésével kapcsolatosak, még sem hagyhatjuk említés nélkül azt a romboló hatású irányzatot, mely a közelmúltban teljes egyoldalúsággal hajlította az egész kormányt az u. n. agrár-érdekek istápolása felé. Végre is a termelési és általában a gazdasági érdekek folytonos surlódását természetesen kell tartanunk, de teljesen más elbírálás alá esik a helyzeteknek olyatén kiélesítése, midőn az érvényesül és harcában egyik a másikat alarja legyűrni, sőt megsemmisíteni.

Mindig kárhoztattuk azt, ha az egyes

gazdasági ágazatok egymás ellen törtek akkor, midőn pedig nagyon könnyen megtalálhatták volna, egy kis jóakarattal és főleg elfogulatlansággal — közös érdekeik kapcsolódási pontját. A mezőgazdaság táplálja és nyersanyaggal látja el az ipart; az ipar a mezőgazdasággal szoros kapcsolatban intenzívebbé és így jövedelmezőbbé teszi a gazdálkodást; a kereskedelem pedig arról gondoskodik, hogy úgy az ipar, mint a mezőgazdaság produktumai folytonosan elhelyezhetők legyenek. A kereskedelem alapján véve szervezi a fogyasztást és szünet nélkül arra törekszik, hogy a kínálatnak minél kedvezőbb keresleti konjunkturákat teremtsenek. Világos, hogy a kereskedőknek ez a törekvése közvetlenül a termelőkre hat vissza előnyösen, mert ha az árun van is a kereskedőnek nyeresége, az többé-kevésbé mindig arányban áll a beszerzési árak alakulásával. Ennélfogva nagyon természetes, hogy a kereskedelem megbénítása egyenesen a termelők megkárosítását jelenti.

A dolgoknak ezt a logikus következtését, mondhatnók elemi igazságot, éppenséggel nem respektálták agráriusaink, s csak önmagukon ejtettek sebet, midőn nem az intenzív gazdálkodásban igyekeztek az erők érvényesülését, munkájuk gyümölcsét és anyagi eredményét feltalálni, hanem abban a hibás okoskodásban, hogy termelvényeik értékesítését arra hivatott kezekből kivonva, nemcsak termelők, hanem kereskedők is akartak lenni.

De hát legyünk teljesen őszinték. Az agráriusokat ezen törekvésükben nagyrészt, sőt elsősorban a politikai érvényesülés vezette, már pedig a politikai hatalom megszerzése egyoldalú kedvezések kilátásba helyezésére alapján, legalább is — erkölestelen. Nem rekriminálunk, értelmese sem lenne, de azt ismételjük, hogy veszedelmes községében voltunk ezen irányzatnak.

Hangsúlyozom, hogy voltunk. Minden jel arra vall, hogy a földmívelési kormány új csapáson készül haladni. Arra az utra igyekszik mezőgazdaságunk fejlődését visszatartani, mely a pillanatnyi előnyök figyelmen kívül hagyásával az állandó siker és komoly eredményekhez vezet. Ennek a jelentős fordulatnak a megfigyelésére pedig egy látszólag nem is nagyszabású intézkedés ad nekünk alkalmat: a földmívelési miniszterium új ügybeosztása.

Ami egy gép szerkezeti részeinek egymásba való kapcsolódása és így kifejlődő ható ereje; az valamely kormányzó testület, vagy intézmény különböző osztályainak egymáshoz való viszonya, kapcsolata és közösen való működése.

Az új ügybeosztás egészséges, talán jobban mondva logikus állapotot teremt meg. A szerteszórt ügyosztályok egyöntetű elvek szerint sorozza a megfelelő szakosztályok keretébe, ami az eredményes munkának természetszerű feltétele. Ezen, kétségkívül figyelemreméltó intézkedés mellett azonban egy sokkal jelentő-

Füst.

Irta: Konopnicka Mária.

Ahányszor kitekintett a padlásszobácskájára ablakán, láthatta amint szürke oszlopként száll ki a füst a gyár óriási kéményéből. Néha szándékosan emelte fel öreg szeméit a munkáról, hogy egy pillantást vessen rá. Sajátságos boldogság, szinte becézgetés volt e pillantásban. Emberek jöttek s különböző irányba siettek, csak ritkán nézett fel valamelyik a kéményre, még ritkábban vette észre a kékes füstfelhőket. De rá nézve különösebb jelentősége volt ennek a füstnek; beszélt hozzá, s ő megértette a beszédét, az ő szemében szinte élő lény volt.

Ha a hajnal szürkületében az opálfényű, a hajnalpirban mindenféle színben csillogó menyboltozatra felszállt a füst és erős, csipős koromszagot terjesztett, tudta, hogy amott a kazánnál, a tűznél az ő Marcysja áll, táplálja és fékezi a tüzet, szétkotorja a szenet; — az ő magas, sugár, ügyes fia a kék munkászubonyban amelyet bőr öv fog össze, világos haján a könnyű sipka s nyakán nyitva a galléria.

— Ahán! — sugja ilyenkor s mosolyog — Marcys rakja!

És Marcys csakugyan „rakta”. Az ujonc buzgalomával szórja a szenet a tűzbe, egy kosárral a másik után, kettő helyett dolgozik s büszke az új állásra, hogy fűtőlégénynyé lehetett. És ezzel a nagy fényes lánggal egyidejűleg kél a lelkében a sok vidám dal, amelyekről visszhangzik egész nap a kazán helyisége.

Mikor aztán fehéresre válik a füst, ő, őm költözik az özvegy asszony szívébe.

— Jól van minden, — sugja. — Minden jól van, hála Istennek.

Sűrűn forog a szobácskájában s tüzet rak, hogy ebédet főzzön a fiának. És a háztető fölé, amely alatt a szegény özvegy asszony akik, egy kicsi kékes füstöske emelkedik, szemben a gyár hatalmas füstoszlopával, s oly gyöngye s tehetetlen, mint az öreg mell lehelle, amely a kicsi tüzet szítja. De a fiatal legény mindjárt meglátja a felhőcskét s ilyenkor rámosolyog. Tudja, hogy amott a tűzhelynél az öreg anyja fehér fejkötőben, vörös kötényvel maga előtt, az ő kicsiny s hervadt édes anyja, jó levest főz neki. Néha mintha még érezné is az illatát. Dél felé a gyár füstje kevésbé sűrű, a gép óriási tüdeje, meglapátolta a munkáját, a kibocsájtott gőz éles, harsány fűtlyel szelte át a levegőt s a fiu mint az orkán, úgy rontott a szobáca.

— Anyám, adj ennem, szörnyen éhes vagyok! — kiáltott már a küszöbről, a sipkáját az asztalra dobta s odafutott az ablakhoz, ahol egy rigó volt a kalitkában. Amint a rigó meglátta a pajtását, hosszú fűtlyet hallatott, amely a gyári fűtlyéhez hasonlított és belekezdett abba a notában, amelyet Marcystól tanult. Versenyt fűtlyűtek aztán mind a ketten.

Az édesanya ezalatt hozta a jó levest s egy hatalmas fekete kenyert tett az asztalra — a lakoma ennyiből állott. És a kenyérnek elfogyott a fele, alighogy a legény neki fogott.

— Jó ám a kenyér, anyám!
— Igen, igen, gyermekem, — felelt az anyja elége letten. — Egyél fiam, Isten nevében, az Úr Jézus és a szentséges anyja dicsőségére.

A fiu nem kérte magát soká, a kenyérről együtt eltűnt a tál tartalma is.

— De jó a leves, anyám! — szöit aztán. Az anyja már néhány perc óta nem evett. Csak kavargatta levest a kanállal, s amikor a fia már elkészült a maga adagjával, megkérdezte:

— Nem ennél még egy keveset, gyermekem... ma nincs valami étvágyam...

— Ha neked nem kell, anyám, — szöit miután egy kicsit kérte magát.

— Egyél gyermekem, az Úr Jézus dicsőségére...

Amit a fiu meg nem evett, azt eltette későbbre. De hát a fiunak sietnie kellett. Alighogy elkészült az evéssel, megcsókolta az anyja kérges kezét s rohant ki, lefelé a lépcsőn.

— Nagy Isten! — szöit az öreg asszony aggódó, de egyben büszke hangon. — Hogy rohan! Csak el ne törje a lábát, én édes Jézusom!

Nyáron még sokáig láthatta a füstöt felszállni a gyár kéményéből. Néha annyira elmerült a nézésébe, hogy a munkája is kiesett a kezéből. Olyan különös alakja és színe is volt néha a füstnek! Télen az öreg asszony meggyújtotta lámpácskáját és pénzért kötögetett. De akkor is sokszor elment az ablakhoz, hogy

ségteljesebb és hatásában rendkívüli fontosságú irányelv ragadja meg figyelmünket. Azon törekvés ugyanis, hogy minden termelési ágazat mellett az értékesítés ügye megfelelő súlyjal jusson érvényre.

A földmívelési miniszter előtt kizárólag az a cél lebeghet, hogy mezőgazdaságunk helyzetét minden körülmények között biztosítsa, versenyképességét emelje, ellentálló erejét növelje és így mezőgazdaságunkat a rájuk nehezedő súlyos terhek visszefésztől közvetve felszabadítsa. Az a széles látókör és feltudatos megfontolás, mely a jelzett intézkedésben érvényre jut, arra enged következtetni, hogy mezőgazdaságunk jövője szerencsés fordulatot kezd venni.

Természetesen ma még minden a kezdet stádiumában van, s határozott alakot nem öltöttek a miniszter tervei. A kezdet módja és iránya teljes bizalomra érdemes. Megnyugvást merithetnek abból a mezőgazdasági érdekkörök, de másrészt a kereskedők is, akiknek az értékesítés körüli fontos munkája az alapozásban megfelelő méretekhez jutott. Az ébredező bizodalmat most már ne szennyezze be semmiféle mellékcélzattal bíró politikai érdekek, hanem igyekezzünk e nagy gazdasági kérdéseket egyedül abból a szempontból megítélni és értékelni, amely egyedül lehet jogos és becsületes: t. i. a közérdek és a nemzeti munka teljes érvényesülése.

(—a.)

Az Új párt Debrecenben.

(Bánffy Dezső báró beszéde.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Debrecenben vasárnap Bánffy Dezső báró részvételével tartotta alakuló gyűlését az Új párt. Az alakuló közgyűlés az Aranybika-szálló dísztermében volt nagy közönség előtt. Képviselve volt a város, a megye, a birtokosság, a kereskedő és az iparos világ, körülbelül vagy háromezer ember. Bánffy Dezsőt, a kiért nagy küldöttség ment, megjelenésekor percekig tartó éljenzéssel és tapsal fogadták. A dohogón az

Új párt vezetősége, Degenfeld József gróf, Kenéz Gyula dr. főorvos, Körösi Kálmán ügyvéd és Tüdös János takarékpénztári ügyész ült. Degenfeld gróf a közgyűlést megnyitván, Bánffy mint a párt országos vezérét fölkérte, hogy az új párt programját fűjtse ki.

Bánffy Dezső báró hosszabb beszéde bevezető részében rámutatott arra, hogy Debrecenből hangzott el az első szó, a mely fölhitte a nemzetet arra, hogy a nemzeti követelések tekintetében emelje föl a szavát. Azután programjának sarokköveit a következőkben foglalta össze:

Az állam egész szervezetének nemzeti tartalommal való megtöltése, az állam nyelvének a nemzet műveltségével minden vonalon való kiépítése és igénybevétele minden eszköznek az egységes, egynyelvű nemzeti állammal létrehozására; a magyar birodalom állami létének a külképviseletben és kereskedelemben való teljes kidomborítása; az 1867-iki törvényhozás alapján a teljes paritás Ausztriával elvileg és jelenleg. Ne jelentkezzék mindig csak az egységes monarchia, hanem Magyarország, mint önálló állam, mit máz az 1790/91 törvények is biztosítanak. Az állam nyelvének, nemzeti jellegének a hadsereg tisztikarában és a legénység kiképzésében a vezénylet és szolgálat körében való teljes érvényesülését már a 67-ik XII. törvény cikk 11. pontjában a felsőge alkotmányos, azaz törvényhozás útján gyakorlandó jogául jelenti ki. Nem tekintve a vezénylet, vezénylet és belsejervezet kérdését, melyek kizárólag katonai kérdések, de a melyek a nyelv kérdését magukban nem foglalják, törvényalkotás útján gyakorlandó, tehát a nemzet és a korona egyetértésével, minthogy törvényt alkotni csak így lehet. De nem mint kizárólagos felségjog, hanem mint a mi nemzeti s a mi alkotmányos uton gyakorlandó. Az elemi oktatás terén a nemzeti függetlenséghez képest az állami belsejervekedés ott, ahol szükséges, feltétlenül megvalósítandó, az állami nyelv bírájának tökéletes biztosításával. Önálló jegybank, a mely nélkül gazdasági függetlenség nem képzelhető. Ezzel kapcsolatban ön az vámterület, lehetőleg mindkét részt kielégítő méltányos kereskedelmi szerződés Ausztriával. Az ország összes közintézkedéseiben az állami nyelv uralmát biztosító intézkedések keresztülvitele és az ennek útjában álló akadályok elhárítása. A választási jog tetemes kiterjesztése a városokra való különös tekintettel, a választókerületeknek a választók számaránya szerint való kikerekítése a munkásosztály lehető bevonásával.

Az ország érdekében van, hogy a nagy

conzust leszállítsuk. Nem lehet elfogadni az általános választói jogot, az ország számos részében levő nemzetiségekre való tekintettel. Gondoskodni kell arról, hogy a munkásosztály a képviselőházban kellő képviselethez jusson. A választói jogosultságot függővé lehet tenni a magyarul írni és olvasni tudástól. (Eljenzés, taps.) A felekezeti kérdésre vonatkozólag szükséges, hogy a római katolikus egyház önkormányzati jogát elismerjük. A nem katolikus egyházak jogainak és szabadságának sérelme nélkül kell, hogy oly alakulások jöjjenek létre, hogy az állam segítségére jöjjön a nem katolikusok. Egyszóval szükséges az 1848-évi XX. törvény cikk szellemének érvényesítése. A mai fejlődés következtében — így folytatta beszédét — szükségesnek tartom az egyenes progresszív adó rendszernek a behozatalt, a fogyasztási adóknak, a mennyiben elsőrendű szükségletekre vonatkoznak, lehető leszállítását, hogy a munkások a lehető leelőcsőbban juthassanak hozzá. Kívánjuk a létminimum védelmét úgy az ingó, mint ingatlan javakra. Korszerű munkásügyi törvények és intézmények alkotását, munkaadó és munkások közötti igazságos viszony létesítését; vonatkozó törekvest. Kívánjuk az állami tisztviselők javadalmazásáról szóló törvényjavaslat törvényerőre emelését, a bírói fizetésnek, különösen a legalsóbb fokozat emelését, mely a bírói függetlenségnek egyik hathatós biztosítója. A közigazgatási tisztviselők fizetésrendezésének haladéktalan munkabevételét. A kivándorlás és elszegényedés megakadályozására nagyobb arányú állami beruházásokat kell foganatosítani. És végre olyan államban, mint a miénk, hol a monarchikus szervezet alapján állunk s a hol kétségkívül a nemzet és a korona közötti jóviszony legfontosabb tényezők egyike arra is kell gondolnunk, hogy a felsőge uralkodó és családja iránti szeretet minél teljesebb legyen. Ennek előmozdítása végett kívánjuk a paritás elve alapján a magyar udvartartást.

Bánffy beszéde után Tüdös János dr. ügyvéd a debreceni hívek nevében vezérül köszöntötte Bánffy. Körösi Kálmán ügyvéd föl szólalása után Tutsek Sándor dr. kolozsvári, Vajda Lipót dr. deési, Jeszenszky Béla dr. to rontái, Fáy Béla kamarás ahunyadmegyei Új párhívek nevében üdvözölte Debrecen, majd megalakult a debreceni Új párt tisztikara. Elnökké Degenfeld József grótot, helyettes elnökké Szabó Kálmán iparkamarai elnököt választották meg.

egy pillantást vessen a gyára. A gyár valóságos lángolni látszott a csillogó, kivilágított ablakokkal. A füst amely most szállt föl, tele volt apró lángocskákkal, szikrázott s szórta a tűzkéveket. Az öreg asszony kinézett és álmódzásba merült. Az álmódzásából rendszeren a rigó füttye verte fel. A szobáskában pattogott a tűz és amikor a hold megjelent a mennyeboltozaton, a fénye elnyelte az egész pompát. A fiu csak későn este jött meg és már a küszöbről szolt:

— Anyám, adj ennem, éhes vagyok!

A fiuval megjött a vidámság, a kacaj s a jókedv. Most már nem kellett olyan nagyon szietnie, el is beszélgethetett egy kicsit, amíg csak ásítani, nyújtózni nem kezdett.

— Menj aludni, fiam! — szolt az anyja s megsimogatta a haját. — Holnap korán kell kelned.

— Megyek anyám. Oly fáradt vagyok, hogy alig tudok megállni a lábamon.

Természetesen nem felejtette el arra inteni a fiát, hogy imádkozzék! A legény alig hogy lefeküdt, elaludt s már javában hallatszolt az egyenletes mély lélekzetvétele, amikor az anyja még ott térdelt a Szűz Mária kép előtt és imádkozott. Reggel mindig volt egy kis baj a felkeléssel. Az öreg asszony persze korán kelt; tipegett, elkészítette a fia reggelijét és imádkozott. A csöndes, nagy hajnalosig ag betekintett az ablakon, egyenesen az avé legény arcába. Az anyja is sokszor ránézett az ő egyetlenére, szívesen felkelte volna, de nem volt hozzá lelke, amíg csak meg nem szólalt a gép füttye. Akkor aztán már odalépett az ágyhoz.

— Marcys, Marcys! Kelj fel, fiam! Már füttyölt a gép.

— A rigó füttyölt! — S ujra megfordult.

— Nem, gyermekem, a gép volt!

A fiu nyujtózott, dörmögött, de az anyja nem engedett. A füttyölésnek ott kellett lennie ekkörök. Ez mindig így volt, még a vasárnapot sem kivéve. De egyszer még nagyon messze volt a reggel, amikor a fiu kialváva ébredt és felült a fekhelyén. Az anyja nyomban ott volt mellett.

— Mi van veled, fia-skám? Mi történt? — kérdezi aggodalmasan.

A fiu nem felel. Tágra meredt szemekkel bámul az anyjára s a homlokára hideg verejték ül. Az anyja átkarolja.

— Mi a bajod, fiam? — kérdi s mint egy kicsi gyereket magához öleli.

— Semmi anyám. — szolt végre nagy erőlködéssel, rosszat álmodtam... azt álmodtam, hogy lecsapott a villám.

Az öreg asszony megrömmült, de nem árulta el ezt a fiának. Beszélni akart, de a hangja megtagadta a szolgálatot.

— A villám anyám, — szolt a fiu halkán, megtört hangon, olyan vörös volt és borzasztó, mint a sárkány; ráesett a mellemre anyám, oly szörnyű volt; olyan vörös...

Elhalgatott s nehezen lélekezett. Az öreg asszony leküzdötte a maga izgatottságát.

— Ej mit, gyermek! — így szolt s megcirógatta égő orcáit. Ugyan, tudod, hogy az álom hazug! Ne törődjél vele.

De mert hogy még egyre vacogott a fia foga, oda ült mellé, a keblére szoritotta a fejét és csucsugatta, mintha most is még kis gyerek volna. Ez végre megnyugodott és visszadölt a fekhelyére.

— Feküdjél le, édes anyám, nincs már semmi bajom! Majd elalszom megint.

Csak hogy nem aludt el. Nyitott szemmel feküdt és nézte a kialvó csillagokat az égen. Az anyja egy párszor ránézett.

— Mért nem alszol gyermekem? — kérdezte.

— Nem tudok anyám... — felelt a fiu halkán, panaszosan.

— Ugyan te kis bohó, szolt az öreg asszony s oda ült mellé; — ne gondold veled! Azt hiszed, az Isten az égen arra tartogatja a villámait, hogy megölje velök egy szegény özvegy asszony egyetlen gyermekét? Azt már a mi Urunk Jézus Krisztus, meg a Szűz Anya sem engedné meg... Am annyit mondhatok neked, hogy a villám lakodalmat jelent, ha fiatal legény vagy leány látja álomban! Lásd, ezt jeleníti a villám... Én csak tudom, hiszen van álmoskönyvem.

Mosolyogva mondta ezt, szinte vidáman és sz raz kezével simogatta a fia homlokát, haját, amíg az ujra fel nem vidult és ujra nem mosolygott.

— Lakodalmat jelent, mondd anyám?

— Hozyna, csakis azt. Még pedig nagyon vig lakodalmat.

— Most már felkelek anyám.

— Kell fel-hat, fiam... én addig elkészitem a reggelidet. Meglásd, elmúlik majd.

A Polgári Takarékpénztár közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 1.

A legfiatalabb aradi pénztár, az *Aradi Polgári Takarékpénztár* tegnap a részvényesek nagy érdeklődése mellett tartotta évi, rendes közgyűlést, számszerint a másodikat a reaktiválás után. Csodálatos jelenség ennél az intézetnél, hogy a kezdet nehézségeivel megbirkózni nem kell. Az intézet élén álló férfiak nevelés és szoliditást kölcsönöznek ennek a pénztárnak, hogy felújított működésének még csak második esatendéjével rendkívül kedvező és minden irányban megnyugtató eredményt tud felmutatni. A közönség a legteljesebb bizalommal adózik az intézetnek, a vezető emberek pedig az ambíciók kívül nagy mértékű hozzáértést, szakértelmet hoztak össze, úgy, hogy az új intézet, melynek tegnapi közgyűléséről megelégedetten távoztak el a részvényesek, a legkedvezőbb előfeltételek mellett fogott hozzá működéséhez. Az igazgatóság évi jelentéséből kiemeljük, hogy az intézet üzletkörének minden ágában már a múlt évi kedvező adatokhoz képest is tetemes emelkedés mutatkozott, bizonyosságául annak, hogy az intézet a bevételeket bízomnak meg is felel.

A közgyűlés lefolyásáról a következőkben számolhatunk be:

Urbán Iván elnök üdvözli a szép számban megjelent részvényeseket. A jegyzőkönyv vezetésére Pálmai Lajos dr.-t, a hitelesítésre pedig Szathmáry Gyula és Szende Tivadar dr. részvényeseket kéri fel. Ezután röviden vázlatolja az intézet múlt évi működését, örvendetes tényként konstatálván, hogy minden vonalon emelkedő volt az intézet forgalma. Hálás szavakkal dicséri az intézet vezérigazgatójának működését, melynek a szép siker jórészt köszönhető.

Nattland Bernát vezérigazgató terjesztette most elő az igazgatóság és a felügyelő bizottság évi jelentését, mely rövid tömörséggel foglalja össze az intézetet érdeklő adatokat.

E szerint az 1902. évi december 31 kiálladékkal szemben a váltó tárca 1716,084 korona 89 fillérről 3,638,528 kor. 76 fillérré 1,922,891

És csakugyan elmult. Sőt azon a reggel nagyobb volt a vigáság a rendesnél a szobáskában, mert mivel a legény ráért versenyt fűtyölt a rigóval. Azután lerontott a lépcsőn s nemsokára sűrű tömegben szállt fel a füst a kéményből. Teltek az órák. A tisztára sepezt szobában rend volt, a vén óra ketyegett s az anya a ruháit rendezgette. Hirtelen rettenetes ropogás hallatszott. A falak megremegtek s a kéményből piszkos felhő szállt fel. A kicsiny ablak csöröm öltve hullt ki; nagy, szikrákkal teli füstoszlop szállt fel az égbe s vele együtt a szétrobbant kémény téglája s koromja s rettenetes fénynyel töltötte meg a szobáskát.

Az öreg asszony megdermedt. Mozdulatlan ajkai közül nem jött ki hang. Csak az ősz haja állt égnék és tágra meredt szeme kialudt a hirtelen aggodalomtól, mint a haldoklónál. Még az utca rettenetes lármáját sem hallotta amelyben egyre ismételték:

— A fűtőlegény!... A fűtőlegény meghalt.

Az öreg asszony még sok éven át ült ugyanannál az ablaknál és homályos, tévelygő szemekkel nézte a gyár nagy kéményét, amelyből két oszlopok szálltak fel az égbe. Csak hogy a füstnek most már nem volt oly sokféle alakja mint régen, mindig csak a fiúnak, a drága egyetlen fiúnak az alakját mutatta. Olyankor aztán felugrott a helyéről és reszkető, szeszszáradt kezét kinyújtotta maga előtt. De a kődalokat a szél elvitte és elszórta valahol az ég kékjében.

kor. 87 fillére; a záloglevél és jelzálog-kölcsönök száma: 4,027,872 kor. 77 fillérről 4,119,045 kor. 59 fillérré 91,672 kor. 82 fillérré; a folyó számlai kölcsönök száma: 147,546 kor. 02 fillérről 206,668 kor. 86 fillérré 59,121 kor. 84 fillérré; a takarékpénztári és folyó számla betétek száma: 1,088,826 kor. 61 fillérről 2,465,494 kor. 22 fillérré 1,376,677 kor. 61 fillérré emelkedett. Az 1903. évi november 1 én tartott rendes sorsolás alkalmával kisorsoltak különféle címletekben 216,000 kor. n. é. zálogleveleket és az év folyamán ujonnan 210,000 kor. n. é. 5 százalékos díjnélküli zálogleveleket, melyekkel együtt a forgalomban lévő záloglevelek összege 3,769,400 kor. A záloglevelek iránt oly élénk a kereslet, hogy nemcsak a múlt évi 208,476 kor. n. é. készletet és az új kibocsátásból pedig 198,000 kor. n. é. összesen 406,476 kor. névértékűt adták el, hanem — címletek hiánya miatt, — több oldalról érkezeti vételi ajánlatoknak nem tudtak eleget tenni. A pénztár forgalma 1903. január 1-én 200,292 kor. 74 fill. Bevételek 18,240,448 kor. 92 fill. Összesen 18,440,741 kor. 86 fill. Kiadások 18,888,586 kor. 64 fill. Pénzkészlet 1903. dec. 31-én 102,155 kor. 02 fill. A felfolvasott jelentéseket a közgyűlés egyhangulag elfogadta, s a felmentvényt megadta.

Urbán Iván elnök ezután a nyereség mielőlti felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatot terjeszti elő.

A javaslat szerint a mérleg tiszta jövedelmi egyenlege 96,808 kor. 61 fill., mely összegből az alapszabály 137. §-a értelmében levonandó a) 10%-a tartalék alapnak 9680 kor. 36 fill., b) 2% a nyugdíjalapnak 1936 kor. 07 fill., c) 10% az igazgatóság jutaléka 9680 kor. 36 fill., d) 2% a vezérigazgató jutaléka 1936 kor. 07 fill., e) 1% a tisztviselők jutaléka 968 kor. 03 fill., a felügyelő bizottságnak 2000 kor., összesen 26,200 kor. 89 fill., marad 70,602 kor. 72 fill., az 1902. évi nyereség áthozat 7,736 kor. 58 fill., a közgyűlés rendelkezésére álló összeg 78,339 kor. 30 fill. Ebből a 160 kor. n. é. részvények 16. számú 1903. évi szelvényeinek 10 kor. val és a 800 kor. n. é. részvények ugyanilyen számú és évi szelvények 50 koronával 1904. évi február hó 1-től kezdve az intézet pénztáránál való beváltására fordítassék 62,500 kor., adassék közszokora 1,000 kor. és a tartalékalap rendkívüli dotációjára 8,000 kor., összesen 71,500 kor., a maradványt 6,839 kor. 30 fill., az 1904. évi veszteség és nyereség számára fog elővezettetni.

Ezen javaslat szerint kifizetendő osztalék részvényenként 6 2/5 % os kamatoztatásnak felel meg, azonkívül a tartalék alap nemcsak a rendes 9680 kor. 36 fillérral, hanem 8000 kor. rendkívüli dotációval gyarapították, mely összegekkel az 146,735 kor. 27 fillérré emelkedik.

Ezután Szathmáry Gyula kir. tanácsos, nyugalmazott alispán állott fel szólásra. Előre bocsátja, hogy mindenekben elfogadja az igazgatóság jelentését, mégis szükségesnek látja, hogy a részvényesek köréből is szólaljon valaki a jelentéshez. Örömmel és megelégedéssel hallotta, hogy a közönség bizalma megnövekedett s hogy a záloglevelek iránti kereslet szintén lendületet vett, minek következtében öt százalékos díj nélküli zálogleveleket lehetett kibocsátani. Örömmel fogadja a jelentés ama részét is, mely a szederhádi ingatlan és a Központi szálloda felszereléseire és ezekkel kapcsolatban a leírasi tartalékalapra vonatkozik. Tényleges, tettekben nyilvánuló bizonyítékát látja annak, hogy a becslések és értékbevételek minden eshetőséggel szoróva, tárgyilagos szigorúsággal eszközöltettek. Kiemeli még, hogy az intézeti üzletkör minden ágában élénk és emelkedő forgalom mutatkozott, hogy az igazgatóság az alapok dotációjára különös gondot fordít s mégis hat és egy negyed százalékos osztalékot tud kifizetni. Ez az eredmény csak azt a megnyugtató kelti, hogy az igazgatóság szívében viseli az intézet érdekeit s mindenekben megfelel ezen várakozásoknak, melyeket hozzáfűztek. Azt hiszi, hogy az igazgatóság csak erőt és kitartást merithet abból, ha látja és tapasztalja, hogy

működése a részvényesek elismerésével és bizalmával találkozik. Nemcsak az igazgatóságnak, de a vezérigazgatónak és az intézet elnökének is bizalmat és köszönetet szavazni. (Helyeslés.)

Urbán Iván elnök határozatilag kimondja, hogy az 1903. évi mérleget és a jelentések egész terjedelmükben jóváhagyólag tudomásul vetetnek. Ezután Verbos Ádám elhunyt igazgató érdemeit kéri jegyzőkönyvbe foglalni, s a családot erről átiratoan értesíteni. Kimondja továbbá határozatként, hogy a felmentvényt minden irányban a közgyűlés megadja. Végül megköszöni a részvényesek érdeklődését s kijelenti, hogy ami az őneki indítványozott köszönetet illeti, azt nem szolgálta meg, mert az intézet oly szilárd és szakavatott kezekbe van letéve, hogy őneki csak a hozzájárulás juthatott.

A közgyűlésen Urbán Iván elnöklete alatt jelen voltak: Nattland Bernát, Bruckner Lipót, Gruber Hugó, Jellinek József, Posgay Lajos dr., Keller Izsó, Parecz Béla dr., Wadowszky Gusztáv, Rozsnyay József dr., Kohn József, Szabó József, Máday János, Hermann János, Weber Gusztáv, Vizer Lajos, Demian Aurél dr., Mihálik Béla, Braun N. Antal, Glück Károly, Szathmáry Mihály, Domonkos Lajos, Réthy Viktor, Szende Tivadar dr., Csillag Lajos, Kévé Zsiga, Téfer Ignác, Herold Rezső, Schäffer Henrik, Nemes Géza, Mayer Miksa, Tenner Ignác, Maresch Gyula, Funkelstein József, Kosztka Emil, Kálmán Ferenc dr., Kónya Lajos, Köpf János dr., Tenner József, Czeiler István, ifj. Lócs Rezső, Révész Adolf, Habereger György, Hoffmann Antal dr., Mittler Izidor, Freud Fülöp, Laczay Endre, Magyar Ferenc, dr. Keresztes Gyula, Pálmai Lajos dr., Hacker Mór, Weinberger János, Eliás Salamon, Reinhart Gyula, Steiner Vilmos, Szathmáry Gyula, Ring Béla dr., Urbányi Béla, Reiber Emil, Eli's Simon, Kovács Vince, Reiniger Samu, Vannay János dr., Bokor Alajos, Singer Izrael, Billich Miklós, Limbeck János, Tabakovits Emil, Robitsek Samu, Domokos József, Gebhardt István.

Visszautasított

kabinetirodai átirat.

(Csanádmegyei közgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Makó, február 1.

Csanádvármegyei törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta meg első évnegyedes rendes közgyűlését Meskó Sándor dr. főispán elnöklésével. A gyűlés több fontos ügyben döntött, minden esetre legérdekesebb volt azonban az első tárgy, a kabinetirodának egy német nyelvű leírata, amelyet a vármegye alispánjának indítványára a törvényhatóság egyhangulag visszautasított: s a közjogi sérelemmel szemben a törvényhozásnál keres orvoslást.

A népes gyűlést délelőtt 10 órakor nyitotta meg Meskó Sándor dr. főispán első tárgya volt Návay Lajos dr. alispán előterjesztése az ő császári és apostoli királyi felsége kabinetirodájának német nyelvű leírataiban foglalt közjogi sérelem miatt az országgyűlés képviselőházához felirat intézése iránt.

Az alispán bejelentése és előterjesztése általános helyesléssel találkozott s anélkül, hogy a törvényhatóság a feliratot tovább tárgyalta volna, egyhangulag magáévá tette az alispán javaslatát s a közjogi sérelem orvoslásáért a törvényhozáshoz fordult.

Választás volt ezután. Kristóffy János apátkanonok elhunytával a közjogi bizottságban egy tagsági hely üresedésbe jött s erre Füzeses Kálmán választott még 36 szóval, Nagy Károly ref. lelkész 32 szavazata ellenében.

Sürgősségi indítvány folytán két Makó városi ügyet veendő választás után a törvényhatóság Bán Zsigmond dr. városi ügyész megfeleltette a képviselőket azon határozatait, amelyekkel Sipos István volt városgazdának a sze-

gények között kiosztott 1050 koronás számadását jóváhagyta és *Sonkovic* János volt tégla-gyári igazgató óvadékát kiutalta. A gazda számadását a törvényhatóság is jóváhagyta. *Sonkovic* óvadékának kiutalásánál azonban újabb határozathozatalra utasította a képviselőket.

Rendkívül sok baja volt a törvényhatóság-nak a községek különféle kéményseprési szabályzatával. Az alispán előterjesztésére most kimondta a törvényhatóság, hogy ezeket a szabályzatokat újból elkészítteti, még pedig az eddigi tapasztalatok s az e tárgyban tett utasítások figyelembe vételével.

Hosszu, egy óra hosszánál tovább tartó vitát keltett a vármegye felépítendő új kórházának finanszírozása.

Az új kórház tervei készen vannak, sőt az egészségügyi tanács által ajánlott módosítások is s a kórház felépítése e szerint mintegy 355.000 koronába kerülne. A törvényhatóság fedezetül $\frac{2}{3}$ százalékos pótdadót szavazott, ami évenként körülbelül 11.500 koronát tesz ki s erre szolgálna a vármegye régi kórháza is körülbelül 55—60.000 korona értékben. Az a kölcsön, amit a pótdadóval, lehetséges fedezni, 215.090 koronát tesz ki s az állandó választmány azt javasolta, hogy ennek a kölcsönnek felvételét szavazza meg a törvényhatóság, a hiányzó összeg fedezését pedig a belügyminisztériumtól kérje.

Afelett nem volt vita, hogy a kórház kiépítése sürgős és a kölcsönt fel kell venni. *Justh Gyula* üzete azonban az volt, hogy a belügyminiszter határozatát kell előbb kikérni, hogy megadja e a hiányzó összeget s ha igen, már most fel kell hatalmazni az alispánt, hogy a kölcsönre vonatkozó szerződést azzal a pénzügyintézettel kösse meg, amely a legelőnyösebb ajánlatot teszi. A hosszú vitában *Návay Lajos* dr. alispán, *Hervay István* főjegyző, *Dócsa Sámuel* dr. tisztifőügyész, *Dócsa Lajos* dr. kórházi főorvos vettek részt s végül az állandó választmány javaslatát *Justh Gyula* módosításával fogadták el.

A törvényhatóság végül a társhatóságok átiratait, Makó város és a községek ügyeit intézte el s a gyűlés egy óra után ért véget.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán kérdés.

London, február 1. A *Daily Mail*-nak jelentik *Csifuból* tegnaptól: A japán hajóhad tartalékát a múlt héten mozgósították. Az első hadseregtartalékot is legnagyobb részben mozgósították, még pedig nagy titokban. A hadsereg többi része utasítást kapott, hogy készüljön a behívásra. A kumamotoi hadosztályt szállító 40 hajó a nagasaki kikötőben horgonyzik betörésre készen.

London, február 1. Tokióból tegnaptól jelentik a *Daily Telegraph*-nak, hogy a miniszterelnök lakásán tegnap majdnem nyolc óráig tartott minisztertanács volt. A *Dsi Dsi-Dsimpo* című lapnak 30-iki kelettel jelentik, hogy *Ju ansikka* a csillii alkirály utasítást adott 20.000 fegyver szállítására. Azt a jelentést is meg erősítik, hogy két orosz ezred vonul a Jalu folyó felé Atungnak és egyéb a folyó partján lévő helyeknek megszállására. Néhány csapat már oda is érkezett. A *Dsi Dsi-Dsimpo* pekingi távirata szerint *sir. Robert Hart*, a kínai császári vámkézelőség főnöke a niucsvangi vámbivatal ellenőrzőjévé *Gilkristet* nevezte ki az orosz Valof helyébe.

Pétervár, február 1. Az orosz távirati ügy-nökség kijelenti, hogy az itt elterjedt ama hírek, hogy *Alexejev* helytartót megmérgezték, az azonnal Port Arthurból távirati úton vett értesülések alapján, téves.

Az aradi tornaünnep.

(A tornaegylet jubileuma. — Országos torna-ünnepély.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Holnap üli meg fennállásának huszonöt éves jubileumát az Aradi Tornaegylet. Ebből az alkalomból az egylet ünnepi közgyűlést tart, amelynek meghívott menyorói *Urbán Iván* elnök, *Steinitzer Pál* dr. alelnök és *Nagy Sándor* művezető titkár ma becsajtották ki.

A meghívó szövege a következő:

Az Aradi Tornaegylet rendes közgyűlést 1904. évi február hó 2-án, miat alakulásának 25 éves évfordulója napján délelőtt 11 órakor a városháza dísztermében tartja meg, melyre az egyesület összes tagjai, valamint az egyesületnek a lefolyt idő alatt volt tagjai és Arad város művelt közönsége is tisztelettel meghívotnak. Kelt, Aradon, 1904. február hó 2-án. *Menyorói Urbán Iván* elnök, *Steinitzer Pál* dr. alelnök, *Nagy Sándor* titkár-művezető.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és ez alkalommal elnöki visszapillantás az egyesület 25 éves múltjára. 2. A választmány az 1903. évről szóló jelentése. 3. Pénztári és vagyoni kimutatás az 1903. évről és a vagyoni mérleg előterjesztése. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az 1904. évi költségelölírányzat megállapítása. 6. A VII-ik szövetségi országos tornaünnepély s ezzel kapcsolatban az Aradi Tornaegylet 25 éves fennállásának megünnepléséről, zászlóavatás és egyéb sport-ünnepélyek érdekében eddig tett intézkedésekről jelentés s a továbbiakra vonatkozó intézkedés. 7. Az evezős alosztály szervezése. 8. Az önálló tornacsarnok nyári torna- és játszótér telkének ügyében való intézkedés. 9. Tisztviselők, u. m. elnök, alelnök, titkár, művezető, ügyész, orvos, pénztárnok, ellenőr, szertárnok, továbbá 30 rendes választmányi tag és 5 pótválasztmányi tag, számvizsgáló bizottsági elnök és két tag megválasztása. 10. Laditványok.

A közgyűlést követő napon, azaz február harmadikán az egyesület a liceumi tornacsarnokban házi versenyt fog tartani, amelyet a Központi Szállóban rendezendő társasvacsora követ, amelyen az egylet tagjain kívül az 1879-ben volt tagok is résztvesznek. A házi verseny fél hét órakor, a vacsora nyolc órakor kezdődik.

Nagyban készülődik az egyesület a Magyarországi Tornaegyletek Szövetségének hetedik országos tornaünnepélyére is, amelyet május 21-ikén, 22-ikén és 23-án a pünkösdi ünnepek alatt Aradon tart a szövetség. A tornaünnepély rendező egyesülete az aradi tornaegylet lesz, melynek agilis vezetősége mindent elkövet, hogy hazánk összes torna és sportegyesületei minél nagyobb számmal képviseltessék magukat. A meghívót, melyet *Urbán Iván* elnök, *Steinitzer Pál* alelnök és *Nagy Sándor* titkár-művezető irtak alá az egyesület nevében, már ország minden sport és tornaegyesületének megküldték. A meghívó szövegéből a következő passzusokat közöljük:

Tornászársak! A magyar nemzet az 1885-ik évben rendezett országos kiállítás alkalmával bemutatta a művelt világ előtt a szellemi és anyagi téren elért vívmányait; nem volt szabad ezen alkalommal a tornáznak sem hiányoznia, mert ez által bizonyítottuk be azt, hogy a magyar nemzet a férfias testedzés terén is haladást tanusított s minden tekintetben méltó helyet foglal el Európa művelt nemzetek között. Így jött létre az első országos tornaünnepély a székesfővárosban, az országos kiállítás területén és keretében, mely alkalommal a hazánk szívében összesereglett magyar tornászok megmutatták, hogy a nemzet és társadalom rokonzenvére és figyelmére egyaránt méltók, mert ügyükön lelkesedéssel közreműködve, nemes vetélkedést fejtettek ki s úgy számukkal, mint ügyességükkel feltűnést keltettek.

Ez időtől fogva hat országos tornaünnepély folyt le, melyek közül a másodikat 1888-ban a mi egyesületünk rendezte Aradon.

Ismét egy kiváló alkalom kínálkozik annak bebizonyítására, hogy a magyar nemzet és a társadalom figyelmére méltók vagyunk. Sorakozunk a szép és nemes eöl érdekében, fogjunk testvérkezét a siker biztosításában, mutassuk be a nemzet színe előtt a tornázásban elért ügyességünket és haladásunkat, hogy barátainkat még jobban megnyerjük, ellenfeleinket meghódítsuk, a közönyt legyőzzük. Hozzuk össze az ország minden részéből azokat, akik a nemes tornáznak és ez által az emb-riség legdrágább kincsének, a közegészség ápolásának szerény apostolai, akik minden alkalommal uttörők gyanánt sikra szállanak s mutassuk be a fokozatos haladást a testi nevelés terén!

Az Aradon tartandó VII-ik szövetségi országos tornaünnepélyen, melynek híre a külföldet is befogja járni, be kell mutatnunk a tornázás és testedző sport minden ágában való haladásunkat. A magyar nép hagyományos vitésége, a tornázás, vívás és játékban való jártassága ki kell, hogy tűnjék ezen országos tornaünnepélyen. — Ez ünnepély is egyik fokmérője lesz nemzeti műveltségünknek, melyen a magyar tornászoknak nemcsak számukkal, hanem gyakorlati eredményükkel is ki kell tűnniük. — Engedethetetlen kötelesség tehát minden magyar tornásznak a kibontott lobogó alá sorakozni s egyesült erővel munkálkodni azon, hogy az aradi VII-ik szövetségi országos tornaünnepély az eddig rendezett tornaünnepélyekhez méltó legyen.

Jöjjetek minél számosabban édes hazánk minden részéből. A magyar Golgota Szabadságtérén álló Hungária áloásra emelt ércarkjában koszorúval várja daliás tornászait, hogy homlokukra tűzze a babért, mert szent eszméért küzdenek ők: a haza nagyságáért és egységéért.

A jelenetkezeket fo-yó évi március hó 15-ig sziveskedjétek eszközölni, hogy az elszállásolásról kellő időben gondoskoghassunk.

Aradi első takarékpénztár.

(A hatvanharmadik közgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Szokatlansul nagy számu részvényes jelenlétében és általános érdeklődés közt folyt le vasárnap az Aradi első takarékpénztár hatvanharmadik évi rendes közgyűlése, mely ismét fényes bizonyítást tett arról, hogy az intézet a részvényesek és a pénzpiac bizalmát a legnagyobb mértékben bírja. Az igazgatóság minden üzletágban jelentős emelkedésről adott számot. Dacára, hogy a múlt évi pénzbiőség miatt a takarékpénztárak a kamatlábat leszállították, a helyzet e kényszere által követelt intézkedés a betétálladéokra kedvezőtlen hatással nem volt, a betétálladék tetemesen gyarapodott, a mennyiben egymillió százezer koronával emelkedett a tavalyi álladékhöz képest. Ez az egy adat, melyet a jelentésből hirtelen kiszakítottunk, eléggé igazolja az Aradi első takarékpénztár iránt fennálló, rendíthetetlen bizalmat, melyet csak növelni fog a legközelebbi rendkívüli közgyűlésen ténynyé váló nagy művelet: az alaptőke jelentős fel-emelése.

Sarlot Demokos intézeti elnök megnyitó beszédének különösen azon részét, melyben ezt a tőkefelemelést vázolta, fogadták általános helyesléssel és megelégedéssel a részvényesek, és így semmi kétséget sem szenved, hogy ezen, az intézet és a részvényesek érdekében keresztül vezetendő operációt a f. évi február 21-én tartandó rendkívüli közgyűlésen egyhangulag elfogadják fogadni.

Mindebből látjuk, hogy az intézet vezetősége, igazgató ága és tisztviselői kara megérdemli a részvényesek elismerését azért a lelkiismeretes, buzgó munkáért, melyet a lefolyt évben is teljesített s a melyből derekasan kivette a részét *Ottenberg* Tivadar, az intézet vezérigazgatója, a ki valóban fáradást nem kimélő szorgalommal, ovatos gondnal és ritka ambícióval szentelte magát annak a nagy feladatnak,

melynek sikeres megoldása fáradságának leg-szebb jutalma.

Az intézet 68. évi rendes közgyűlését *Sarlot* Domokos elnök nyitotta meg, aki a részvényesek üdvözlése után konstataálta az ülés határozatképességét. A jegyzőkönyv vezetésére *Müller Károly* intézeti ügyész, hitelesítésére pedig *Ring Lajos* és *Szalay Károly* részvényeseket kéri fel.

Napirend előtt örömmel tudatja, hogy a lefolyt év eredménye mindenben kielégítő. Nem csak veszteség nem érte az intézetet, sőt minden üzleti ágban emelkedés történt és a tiszta nyereség nyolczszer koronával több, mint a mennyi a megelőző évben volt. Ez a szép eredmény az igazgatóság buzgó, odaadó munkásságának köszönhető, amely céltudatos, szakavatott körültekintéssel dolgozott az intézet és a részvényesek érdekében. Az intézet iránti bizalom gyarapodását elégsé jellemzi az, hogy a betétálladék egy millió százezer korona emelkedést mutat fel. Hasonlóképp emelkedés konstataálható a váltótárca- és a jelzálogkölcsön-üzletben. Kiválóan nagy forgalom volt az amortizációs jelzálog-kölcsönöknél.

Örömmel jelenti továbbá, hogy a különféle tartalék-alapok és a nyugdíjalap bő javadalmazása mellett a tavalyi százhatvan korona helyett százhetven korona osztalékot hozhat javaslatba az igazgatóság s a tiszta nyereségből 25.000 koronát a folyó évre vezet át. Végül bejelenti, hogy az igazgatóság, felügyelő bizottság és választmány egyetemlegesen elhatározta, miképp a február 21-én tartandó rendkívüli közgyűlésen javaslatot tesz az intézet részvényesek szaporításáról olyképp, hogy ez négyszázezer koronáról hétszázhuszezer koronára emeltesse fel. Meg van győződve, hogy a részvényesek elérkezettnek látják a pillanatot, hogy a javaslat megtettessék, a mi által az intézet nemcsak a bizalmat növeli maga iránt, de egy rég óhajtott körülménynek is eleget tett, amennyiben az intézet tőkéjét összhangzásba hozza a közönség által reá bízott tőkével s még jobban megerősödvé lép a világ elé.

Az általános tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után *Ottenberg Tivadar* vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság nagy gondal megszerkesztett kimerítő jelentését az elmúlt üzleti évről.

A jelentés a kedvezőtlen belpolitikai helyzet s az obstrukció által okozott károk vázolásából indul ki, a melyek megakadályozták az ország közgazdasági fejlődését s melyek a kereskedelmet és ipart is kedvezőtlenül érintették. Majd áttér a helyi pénzpiac ismertetésére, az általános pénzhiányra s a betét-kamatlábak leszállítására és kiemeli, hogy ennek dacára is az intézet minden üzletágában nagy emelkedés történt. Ennek részletezése után a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatot az alábbiakban terjeszti a közgyűlés elé:

	Korona
Az 1903. évi mérleg szerinti tiszta nyereség a múlt évi K. 25.000 elővezetéssel együtt	229456.62
Ezek folytán a 229,456 K. 62 f. nyereség az alapszabályok 107. §-a rendelkezése szerint következőleg osztandó fel:	
1. 800 drb. 600 koronás részvény 480,000 koronát tevő részvénytőke után 6% kamat	28800.—
2. A múlt évi 25,000 korona elővezetés és a részvénytőke 6% kamat levonásával még fennmaradó 175,656 K. 62 f-ből:	
a) 10% a rendes tartalék alapnak	17565.66
b) 8% jutalék az igazgatóságnak	14052.53
c) 2% jutalék a vezérigazgatónak	3513.13
d) 2% a hivatalnokok nyugdíjalapjának	3513.13
3. A felüg. elő-bizottság tiszteletdíja 1903. évre	2400.—
4. 800 drb. részvény osztalékának 170 koronára leendő kiegészítésére felülosztalékul	107200.—
5. Jótékonycélu adakozásokra	3500.—
6. Az intézet hivatalnokainak jutalmazására	6500.—
7. A rendes tartalék-alap rendkívüli	

javadalmazására — hogy az 880.000 koronára kiegészíthető legyen ...	2434.84
8. A tisztviselői nyugdíjalap rendkívüli javadalmazására 140.000 koronára leendő kiegészítésére ...	6486.87
9. A házárték csökkenési tartalék-alap javára	490.96
10. Az 1904. évi nyereség-számlára elővezetendő	25000.—
Összesen az 1903 évi mérleg szerinti nyereség	229456.62

A felügyelő bizottság mindenben hozzájárul az igazgatóság javaslatához, kéri annak elfogadását és a felmentvények megadását.

Ezek után a részvényesek nevében *Szalay Károly* kért szót. A felolvasott részletes jelentés és a mérleg — ugymond — teljesen igazolja a takarékpénztár vezetőségének céltudatos és odaadó munkásságát, helyes és tapintatos intézkedéseit, melyek folytán az intézetet a múlt évben semmi veszteség nem érte s dacára annak, hogy a kamat leszállított, az üzleti forgalom, e betétálladék s a tiszta nyereség jelentékenyen emelkedett.

Tekintettel az elnök által előterjesztett részvénytőke-emelésre is, azt hiszi, a részvényesek érzelmeinek ad kifejezést, midőn az igazgatóságot és *Ottenberg Tivadar* vezérigazgatót melegen üdvözlí (Helyeslés). Főképp őket illeti a múlt évben elért igen fényes eredmény, a mely biztosítékul szolgál annak is, hogy az intézet vezetése ilyen célirányos, pontos és szakavatott kezekbe van letéve. A maga részéről a felolvasott jelentés örvendetes tudomásul veszi, az igazgatóság javaslatához hozzájárul s azt a közgyűlésnek is elfogadásra ajánlja azal, hogy az elmúlt évre az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadásák, egyszersmind az intézet érdekében és javára teljesített buzgó munkásságukért és szakavatott közreműködésükért az igazgatóságnak, a vezér igazgatónak, felügyelő bizottságnak, igazgató választmánynak s az érdemes tisztikarnak köszönet szavazzassék és ez a jegyzőkönyvbe is felvétessek.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag és nagy tetszéssel egész terjedelmében elfogadta, mely után *Sarlot* Domokos elnök konstataálta a határozatokat. Ezzel a közgyűlés az elnök elítétele mellett véget ért.

Az ülésen *Sarlot* Domokos elnöklete alatt a következő részvényesek voltak jelen: *Andrényi Károly*, *Auszterveil Zsigmond*, *Assael Ad. Abraham*, *Bogdán Virgil dr.*, *Braun Mór Bing Ede*, *Braun N. Antal*, *Berger Miksa (Temesvár)*, *Domány József*, *Domán Ignác*, *Dániel Kálmán*, *Dobiaschi József*, *Domány János*, *Eckhart Ede*, *Eles Armin*, *Edlmüller József*, *Fejér József (Sepsrós)*, *Funkestein József*, *Fay Ignác dr. (Temesvár)*, *Gruber Hugó*, *Glück Károly*, *Hánn Alajos, ifj.*, *Hánn Alajos*, *Hoffmann Antal*, *Halmi Andr.*, *Hermann Gyula*, *Jelinek Henrik dr.*, *Jellinek József*, *Keresztes Gyula dr.*, *Kálmán Ferenc dr.*, *Köpf János dr.*, *Kosztka Gusztáv*, *Kohn József*, *Kohn S. N.*, *Kuttn Gyula*, *Lisztig Armin*, *Laczay Gyula*, *Laczay Endre*, *Leopold Zsigmond*, *Lengyel Frigyes*, *Mayer Miksa*, *Maresch Gyula*, *Mikolay Lajos*, *Müller Károly*, *Mihaiik Bela*, *Moskovitz Zsigmond*, *Mairovitz Emil (Borossebes)*, *Nikodém János*, *Nemess Géza*, *Naschitz Árpád (Temesvár)*, *Neumann Hermann*, *Ottrubay Károly*, *Ottenberg Tivadar*, *Parocz György*, *Priegl István dr.*, *Posgay Lajos dr.*, *Robitssek Agoston dr.*, *Ring Lajos*, *Szalay Károly*, *Szende Tivadar dr.*, *Spitzer Ignác*, *Schusztér Illés dr.*, *Steiner Jakab*, *Steiner Ferenc*, *Steiner Vilmos*, *Tolnay János dr.*, *Tagányi Gusztáv*, *Tedeschi Viktor*, *Tiszti Lajos*, *Tefner Ignác*, *Weisz Dávid*, *Weisz Sándor*, *Weisz Márkus*, *Wallfisch Armin*, *Zaray Odón*.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi polgári jótékony egyesület holnap kedden délelőt 10 órakor a városháza emelől ki termében tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület összes tagjai tisztelettel meghívja: az elnökség.

(*) Az Asztalos Sándor-társaság, mint szobor-bizottság f. évi február 8-án este nyolc órakor tartja meg évi közgyűlését a rendes ülés-helyiségben. A közgyűlés sorrendje a tegnapi este tartott választmányi ülésen a következőképen állított össze: *Asztalos Sándor* arc-képének leleplezése (festette *Balla Frigyes* festőművész) *Varjassy Lajos* h. polgármester ur, a

társaság védnökének beszéde és *Kosztka Mihály* alkalmi költeményének előadása kíséretében. 2. Védnöki oklevél átadása *Sófalvi György* elnök beszéde kíséretében. 3. Évi jelentés. 4. Alapszabályok változtatása (titkári és 3 ik jegyzői állás szervezése, választmány kiegészítése.) 5. Számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Vagyon elhelyezés. 7. Tisztviselői kar megválasztása. 8. Gyűlés-helyiség választás. 9. Indítványok (a közgyűlést megelőzőleg 48 órával előbb írásban beadandók.) Felhívjuk a társaság összes tagjait, hogy a közgyűlésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. *Posch Dezső* jegyző, *Sófalvi György* elnök.

A miniszterelnök estélye.

(Tisza István mint házigazda.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

A budavári miniszterelnöki palotában vasárnap zajlott le gróf *Tisza István* miniszterelnök estélye. Esztendőnk hosszú sora óta nem volt a miniszterelnöki palota olyan fényes és nagy társaságnak vidám gyülekező helye mint ekkor.

Tizedfél óra-or kezdődött a felvonulás a miniszterelnöki palota bejárójához, honnét a főlépcsőn mentek föl a meghívott vendégek gróf *Tisza* estélyére.

A főlépcsőn sorfalat alkottak az egyenruhás szolgák, s az előcsarnok után következő fogadó teremben gr. *Tisza István* a házigazda igen barátságosan fogadta vendégeit. O maga vezette az érkezőket sorjában nejéhez, bemutatván minden egyes vendéget. A grófné, ki gazdag, igen izléses barna estélyi toilletet viselt, lekötelező szivességgel fogadta a vendégeket, melegen szorítva kezét valamennyivel. Régibb ismerőseivel néhány szót váltott. Csakhamar szorongásig megtelt a fogadó terem, melyben hangos fesztelen társalgás zaja támadt.

A magyar előkelő társasélet minden rendű és rangu rétege képviselve volt ebben az érdekes csoportban. Legfőképp a politikai világ, teljesen pártkülönbség nélkül, úgy, hogy a nagy fogadó-teremben barátságos hangulatba vegyültek össze a különböző pártokba tartozó képviselők, főrendek, magasrangu katonák, főpapok, a magyar irodalmi és tudós-világ kitűnő nőségei.

A férfiak nagy zöme frakkban, de sokon volt a katonai egyenruha, és meglehetősen nagy számmal a főpapi ornátus.

A magyar előkelő társasélet hölgyei is nagy számmal jelentek meg. Valamennyi elegáns estélyi toaletben, ragyogó, mesésen gazdag ékszerekkel. A hölgyek külön termekbe vonultak s később a háziasszony főképp nekik szentelte idejét.

Tizenegyedfélóra felé a férfiak bevonultak azokba a termekbe, hol a rendkívül gazdag hideg buffet volt óriási asztalokon.

Csakhamar fesztelen vidám hangulat, eleven zaja töltötte meg a termeket. A roppant férfítársaságban, — lehetek vagy hatszázan — mintha nyoma se volna Magyarországon éles politika harcoknak, olyan barátságos, vidám hangulat uralkodott. Szinte föltűnő volt, hogy a képviselőházi néppárt tagjai csaknem teljes számban megjelentek élükön *Molnár Jánossal* és *Rakovszky Istvánnal*. Alig maradt el közülök valaki. Megjelentek, a függetlenségi *Kossuth*-pártnak Budapesten időző tagjai, ellenben a *Szederkényi-féle* frakció tüntetett távolmaradásával. Erősen volt képviselve az ugynevezett *Kaszinó* párt is, mely főképp a jelenvolt hölgyek világában dominált.

A mulaság nem tartott hosszú ideig. Tizenkettő fél órakor már megkezdődött az elvonulás, mely csakhamar tömegessé vált, úgy hogy a lépcsőház tömve volt a távozókkal. Ti-

zenkét óra felé már üresek voltak a miniszterelnöki palota fényes termei.

A miniszterelnök estélyén Aradról, az arad-megyei képviselőkön kívül — *Bohus Zsigmond* báró v. b. t. t., *Vásárhelyi Béla* örendibázi tag, *Urbán Iván* főispán és *Papp I. János* görög keleti román püspök vettek részt.

A trónörökös és a Schulverein.

(A felsült ultramontánok.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, február 1.

Az ultramontánok hirhadt egyesülete alapos lefőzésben részesült a napokban, még pedig épen attól, a kinek a nevét oly gyakorta emlegette Magyarország ellen és a római katolikus egyházon kívül álló hitfelekezetek ellen intézett támadásaiban. *Ferenc Ferdinánd*, a magyar-osztrák monarchia trónjának várományosa egész kerekén visszautasította a *Schulverein* vezetőinek azt a kivánságát, hogy ő is vegyen részt azokban a reakcionárius mozgalmakban, amelyek ennek az együletnek egyedüli működési körét képezik.

A feltűnést kellő esetről Bécsből a következőket táviratozzák:

Ferenc Ferdinánd főherceg mintegy két évvel ezelőtt elvállalta az osztrák *Schulverein* védnöki tisztségét. Miután ez az egyület a kongregációkkal való összeköttetéséről, és határozott haladás ellenes álláspontjáról volt nevezetes, ez a tény az osztrák Reichsrath szabadelvűen gondolkozó tagjai között általános feltűnést, sőt felháborodást keltett, úgy, hogy a trónörökös személyét és tetteit ez esetből kifolyólag egyik képviselő éles bírálatban és támadásban részesítette a Reichsrath ülésén. A *Schulverein* magyarfaló irányzata köztudomású lévén, a magyar országgyűlésen is szóba került az eset.

Akkoriban azt hitték, hogy mivel az iskolaegylet harcra jelleget mellett azt a célt tűzte maga elé, hogy visszaszerzi a római katolikus egyháznak az iskolákra való hatalmas befolyást, — tehát a trónörökös is aktív részt fog venni az egyület harcaiban, amelyek a felvilágosodás ellen irányulnak.

Legujabb időben az a hír terjedt el a beavatott körökben, hogy az egyület vezetése és a főherceg között jelentékeny differenciák merültek fel. A vezetőség tudniillik azt kívánta a trónörököstől, hogy foglaljon határozottabban állást a kitűzött célok mellett és fejtse ki erősebb agitációt abban az irányban, amelyben az egyület.

Az osztrák klerikálisok — azonban alaposan csalódtak azokban a reményekben, amelyeket ehhez a látogatáshoz fűztek. A főherceg az egyesület és a közte parlamentairekül használt vezető embereknek kijelentette, hogy ő ugyan elfogadta a védnökséget és az egyület iránt jóakarattal is viseltetik, azonban ő jó katolikus, de nem ultramontán. Egyáltalában — mondta a főherceg, — ne is gondoljanak arra az urak, hogy én valaha is eksklusív felekezeti szellemben gyakoroljam védnökségi jogomat. Ez teljesen ki van zárva.

A kiküldöttek csalódottan távoztak a főhercegtől, aki ezzel az eljárásával teljesen elhárította magáról az ultramontán-ság minden gyanuját.

Ötszáz póttartalékos.

(Bevonulás állandó szolgálatra.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 1.

Ötszáz póttartalékos jelentkezett ma a behívás folytán az illetékes parancsnokságoknál, Aradon. Ötszáz ember, a legtöbbje már családos, két-három év előtt kiszolgált póttartalékos; a fiatalabbakat már január elején behívták. Azoknak még aránylag jó soruk volt. Azok tudták, hogy csak huszonnyolc napra hívják be őket s huszonnyolc nap, akármilyen hosszú is, letelik. De a most bevonult póttartalékosok hosszabb, de bizonytalan szolgálatra hívtak be, s nem lehetetlen, hogy még júliusban is katonasorban maradnak, hála az obstrukció védőszenyinek . . .

Az aradi 33. gyalogezrednél körülbelül 280—300 póttartalékos vonult be; százhuszan jelentkeztek az *abrudbányai 28. vadászélelőljárnak* Aradon állomásozó hadkiegészítő-parancsnoksághoz; ezeket a hadkiegészítő szállítja a zászlóalj székhelyére. Végül 80—100 póttartalékos vonult be a *lugosi 8. honvédegyezred* aradi 3. zászlóaljához.

Azokat, a kik január 11-én vonultak be az aradi 33. gyalogezredhez, még szombaton szabadságolták. A honvédezászlóaljnál ezuttal egyszer hívtak be póttartalékosokat, mert eddig nem volt szüksége a létszám kiegészítésnek.

A mai bevonulás egy kicsit bizony szomorú látvány volt. A legtöbbet a felesége, olyikat a gyerekei is elkísérték a várba s olyan sirás között váltak meg tőlük, hogy három „rajnon” tul is meghallatszott.

A fővárosban, a mint tudósítónk táviratozza, több ezer póttartalékosnak kellett ma bevonulni; a legnagyobb részük családos ember. Ha március elején az ujoncjavaslat megszavazva nem lesz, a póttartalékosoknak még júliusban is benn kell maradni. Akkor pedig komoly lesz a dolog, mert a mezei munkától, az egész esztendőre való kenyérkeresettől fosztják meg Szederkényiek a póttartalékosokat.

Az irodalmi szakosztály ülése.

(Tisztújítás, tagválasztás.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 1.

Az aradi *Kölcsey-egyesület* irodalmi szakosztálya vasárnap délután, a kereskedelmi- és iparkamara tanácstermében, *Somogyi Gyula* dr. elnöklésével tartotta tisztújító és tagválasztó gyűlését.

A gyűlés első részében újjászervezték a szakosztály ügyrendjét. Módosították az ülések határozatképességére, a tagok fölvetelére és azok kötelezettségeire, továbbá a zsurokon fölolvastott munkák közlési jogára s az évkönyvre vonatkozó pontokat; megszüntették az elnöki bizottságot s kimondták, hogy az adminisztratív apró dolgokat kivéve, minden ügy teljes ülésen intéztessék el, a melyet minden hónapban kell tartani ezután. Az ügyrend körül keletkezett élénk eszmecsereben *Benedek Árpád*, *Dálnoki Nagy Lajos*, *Radó Károly* dr., *Tolnai János* dr. és *Farkas Ferenc* vettek részt.

Ezután *Somogyi Gyula* dr. a maga és a tisztikar többi tagjai nevében leköszönt, megköszönte az eddigi bizalmat és kérte a szakosztály tagjainak elnézését, ha a kezdett nehézsége miatt a szakosztály működése az első évben nem lehetett oly eredményes, mint azt szeretnék volna. Az új tisztikar választására elrendelte a szavazást; a szavazatszedő bizottság elnökéül *Vass Géza*t, tagjaiul *Kosztka Mihály*t és *Mohos Agostont* kérte föl.

A szavazás után *Vass Géza* hirdette ki annak eredményét, amely szerint az új tisztikar tagjai lettek: elnök *Edvi Illés László*, alelnökök: *Somogyi Gyula* dr. és *Tolnai János* dr. titkár: *Kosztka Mihály*, pénztáros: *Varságh János*. Az irodalmi előadások rendezői *Benedek Árpád*, *Illés Zsigmond*, *Radó Károly* dr.

Edvi Illés László megköszönte a szakosztály bizalmát és megígérte, hogy a míg a tagok őt működésükkel támogatni fogják, mindaddig teljes erejével fog munkálkodni a szakosztály érdekében. *Tolnai János* dr. szintén rövid beszéddel köszönte meg a megválasztást; mint író, ugymond, tudja, érdemtelen rá, de ha az irodalom iránt való lelkesedését jutalmazták vele, akkor köszöni s igyekezni fog arra érdemes is lenni.

Végre titkos szavazással a szakosztályba új tagokul bevásztattak: *Barabás Béla* dr., *Ditrichstein Bernátné* (Yvonne), *Fényes Dezső*, *Hoffbauer Olga*, *Kormos Sándor*, *Kaszab Géza*, *Lengyel Sándor* dr., *Pogonyi Nándor*, *Szudy Elemér*.

A szakosztály legközelebb a kiadandó folyóirat s a pályázatok kitűzése ügyében tart ülést.

Kardaffér a fővárosban.

(Egy mulató botránya.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 1.

Véres botrány történt vasárnap hajnalban a fővárosban.

Reggel négy óra felé, amikor az éjjeli kávéházakból és orfeumokból kiszabadult könnyűvérű hölgyek és a mulatni szerető, pezsgővérű ifjuság hangos tréfálkozással és kacagással élénké teszi a *Spiegel-téle* dalszínház-utcai borozót, *Löwberger Gyula* a boszniai és hercegovinai gyalogezred főhadnagya és *Melha* *Vladimir* katonai számtiszt *Melha* nővérének társaságában telepedtek egy asztalhoz.

Még jóformán meg sem melegedtek, amikor *Melha* észrevette, hogy egy szomszéd asztalnál ülő fiatalember, *Lévai Géza* magánhivatalnok erősen fixirozza a nővérét. Föllállt, odament az asztalához és kérdőre vonta, mire az ráförmedt, hogy:

— *Kuss!*

Ez a különös figyelmeztetés annyira dühbe hozta *Melha*t, hogy kardot rántott és végig vágott vele a fiatalember arcán. Erre nagy dula-kodás támadt. Az egész közönség a tisztek ellen fordult, akik, látva a veszedelmes fordulatot, kénytelenek voltak a hölgygyel egyetemben a helyiség végén felállított csárdában védelmi állást foglalni. De itt sem maradhettek sokáig mert a mulatóban lévő emberek és leányok nekifeküdtek a csárda ajtajának. Már ropogott a gyenge alkotmány, amikor *Löwberger* főhadnagya kivágta az ablakot, amelyen keresztül aztán az utcára ugráltak. A borozó közönsége azonban ide is követte őket.

A társaságot végre is egy rendőr vette oltalmába, akivel aztán panaszos és sebesült, üldöző és üldözött a mozsár-utcai kapitányságra vonult.

Az ügyet áttették a térparancsnoksághoz. A történetekre nézve két részről ellentétesek a vallomások. A VI. kerületi kapitányság előtt *Lévai* azt mondta, hogy egy magánhivatalnok barátja társaságában ült a vendéglőben és kedélyesen borozgattak, amikor egyszerre a főhadnagya reá támadt, és dűván sértegetni kezdte, mire ő a legnyugodtabb hangon kijelentette, hogy a tisztek társaságában levő hölgyet ő nem fixirozta. A főhadnagya ba sem várva az *Lévai* beszédének a végét, kardot rántott és összekaszabolta.

A budapesti térparancsnokság szigorú vizsgálatot indított a főhadnagy ellen. A főhadnagy kihallgatásán úgy adta elő a dolgot, hogy a magánhivatalnok megjegyzéseket tett a vele levő hölgyre s mikor ő magyarázatot akart kérni ez megtagadta, sőt sértő szóval illető őt, majd kezét emelt rá és ő abban a hiszemben, hogy megakarja őt támadni, önvédelemből rántott kardot. Ok így vallotta, egy házimulatságról jöttek; utközben megszomjaztak és betértek a mulatóba, nem is sejtve, hogy ott milyen élet folyik.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 2. Az aradi posta- és távirat tisztviselők táncvigalma (Központi Szálló.)
 Február 6. Az aradi 33-ik gyalogezred tisztikarának táncmulatsága (Központi Szálló.) — Az aradi cipészek szakosztályának táncvigalma (Ipartestület.) — Az egyesült új-arad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Uradaimi sör-sarnok.) — Az aradi kereskedő ifjuság kedélyes estélye (Vasszálló.) — Az aradi iparos-íjak önképző-egyletének táncvigalma (Kass-vendéglő.) — Az új-szent-annai polgári-kör álarcos-bálja (Zimmermann-vendéglő.) — A ternovai ifjuság táncvigalma (Szolgabírói hivatal.)
 Február 7. Az aradi borbély és fodrász ifjuság táncvigalma (Központi Szálló.) — A kurtiesi önkéntes tűzoltó-testület táncvigalma (Központi-vendéglő.) — A csermői önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Kaszinó.)
 Február 10. A radnai kaszinó táncvigalma (Fekete sas-vendéglő.)
 Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér Kereszt.) — Az aradi magyar államvasuti albiztiskör táncvigalma (Va-uti vendéglő.) — A magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének új-aradi fiókja álarcos-bálja (Uradaimi sör-sarnok.) — A borosjenői asszonyok kalikó bálja (Kaszinó.)
 Február 16. Grinzig-estély a tiszt kaszinóban.
 Február 23. A waggongyári dalkör hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Központi Szálló.)

(=) A pankotai önk. tűzoltókar szombaton tartotta az ottani Fehér kereszt dísztermében saját felszerelése javára idei táncmulatságát, a mely úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben kitűnően sikerült. A négyeseket nyolcvan pár táncolta. A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Barno Lajosné, Beámtér Ödönné, Beck Adolfné, Duffek Kálmáné, Haasz Albertné, Stengl Bernáné (Agris), Tóth Jakabné, Rojka Józsefné, Grosz Pálné (Agris), Brunner Ferencné, Puttinger Józsefné, Kovács Ferencné, Marksteiner Károlyné, Nagy Jánosné, Jankó Mihályné (Beél), Marksteiner Jánosné, Lamert Jánosné (Beél), Sebők Istvánné, Tüttizer Antalné, Karolin Andrásné, ifj. Szabó Gyuláné, Szabó Lajosné, Bendics Mihályné, Wég Imréné, Kömpf Mártonné, Stigelmájer Károlyné, Schlinger Ferencné (Zaránd), Hipp Ferencné (Szapárliget) Rörih Jánosné, Schmidt Istvánné, Pecho Jánosné, Stöcklein Jánosné, Kalkó Károlyné, Fülöp Lajosné, Nagy Józsefné, Góg Józsefné, Schauer Ignácné, Hermle Józsefné Nagy Imréné (Balukány), Renmüller Károlyné, Reinmüller Antalné, Wiener Péterné, Hack Antalné, Petrikovics Gézané, Fekete Károly, Kiss Jánosné, Mayer Jánosné, Here Jánosné, Schveiczer Alajosné, Frank Jánosné stb.

Lányok: Morovicz Malvin, Kiss Juliska (Beél), Kóvács Juliska, Scveiczer Emilia, Karolin Annuska, Pasztercsák Ilonka (Uj-Szt.-Anna), Stolz Margit, Wég Nővérek, Marksteiner Cecilia, Szupinyi nővérek, Palkovics Erzsike, Frank Mariska, Véber Ricci, Badics Mariska, Wiener Katica, Fülöp Etelka, Hipp Ida (Szapárliget), Nagy Ilonka (Balukány), Steiner Lujza (Nagy-Szt.-Miklós), Schauer Mariska, Szlatki Mariska, Stigelmájer nővérek, Majer Mariska, Kömpf Mariska, Stengl Rezsín (Agris), Négyesi Mariska, Nagy Etus, Hamburger Ilonka (Zaránd), Tatár Ilonka (Apatelek) stb.

(=) A kurtiesi önkéntes tűzoltó testület saját alapja javára február hó 7-én zártkörű táncvigalmat tart.

(=) Álarcos bál Ujaradon. A magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének új-aradi fiókja saját pénztárának segélyalaja javára az ujaradi „Kereskedők Köre” közreműködése mellett február hó 13-án, az uradaimi sör-sarnok nagytermében zártkörű álarcos bált rendez.

A tanítók bálja.

(Táncmulatság és tombola.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Az aradi tanítók a népszerűvé vált tanító-bál tizedik jubileumán újabb fényes sikert arattak, a tanítók segélyalapját pedig tetemes hozzájárulással gyarapították. A mulatság, melyet ma este rendeztek a tanítók, semmiben sem maradt vissza az előző évektől. Volt jókedv és táncdüh, — egyéb vajjon mi kell, hogy sikerült legyen a mulatság. Ami pedig a táncot megelőzte, a hangverseny, ritka élvezetet szerzett a tömött sorokban ülő közönségnek.

Az első szám Leitner Kálmán hegedűjátéka volt. A műkedvelő zeneművész ezuttal is fényes tanujelét szolgáltatva hozzáértésének és zenei tudásának, s a nehéz Wieniavszky témát eredeti főfogásban dolgozta fel. Játékát a közönség ünnepelte. Zongorán Katelzky Vilma kísérte.

Faix Jacquesné, az ingyen kenyérsurok ismert közreműködője ült ezután a zongora mellé és igen nehéz keringővel mutatta ki tehetségét. Sauer Emil „Echo de Wienne”-jét játszotta s hatalmas tapsokat kapott ő is. A két zenészmű után Illés Zsigmond hírlapíró lépett fel a dobogóra és szellemesen, vonzón csevegéssel — „téma nélkül.” Otletes előadása zajos sikert aratott s a közönség hosszasan tapsolta érite.

Weichhart Auróra csengő szopránja hangzott fel ezután. A kiváló hangu műkedvelő énekesnő három csinos koncertdarabot énekelt el Goldzieher Albert pedáns zongorakísérete mellett.

Végezetül Zilahy Gyula adta elő „A föld és népei” című monológot. A közönség jókat nevetett és mulatott a monológ ügyes mókáin.

A műsor befejeztével a tombolához tódult a közönség, a hol olcsó pénzért vesztegették a számokat. Igen csinos és ügyes dolgokat lehetett nyerni, de a legnagyobb nyertes itt is a tanítók segélyalapja volt. A tombola jövedelme ugyanis szintén a jótékony célt illeti.

A mulatságon a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Almási T. Pálné, Butykay Elemérné, Billich Miklósné, Bíró Dánielné, Bánfi Sándorné, Bloch Morné, Babarczyné, Cziráky Mártonné, Csatlós Ignácné, Cziráky Alajosné, Deutsch Izidorné, Darvas Imréné, Farkas Ernőné, Ferch Odönné, Fröhlich Zsigmondné, Fekete Inréné, Fleischer Adolfné, Frick Józsefné, Faix Jacquesné, Georgiadesz Sándorné (Zsidovin), Guld Emilné, Gantner Nándorné, Grumáz Gerőné, Hendl Odönné, Herczeg Lászlóné, Herold Gyuláné, özv. Herczeg Józsefné, Kristyó Jánosné, Krausz Gyuláné, Kőműves Józsefné, Kresz Károlyné, Korom Józsefné, Keller Gyuláné, Lautner Mátyásné, Lux Hugóné, özv. Laub Gáspárné, Losonczy Lajosné, Mádal Mátyásné, Morgernstren Gyuláné, Mádal Jánosné, Markovics Györgyné, Muskát Miksáné, Maresch Gyuláné, Matusik Mártonné, özv. Martini Péterné, Nagy Jánosné, Nagy Zsigmondné, Nyegre századosné, Nikolits Döméné, Ovári Györgyné, Ottovay Józsefné, Persa Péterné, Páffy Józsefné, Pánczél Lajosné, Prohászka Józsefné, Paréán Jánosné, Péntes Ákosné, Rihmer Jánosné, Rosmanith Gézané, Richter Ernőné, Czukor Sándorné, Szalay Lászlóné, Szathmáry Istvánné, Streicher Henrikné, Szilágyi Györgyné, özv. Schreier Miksáné, Szöllösy Jenő dr. né, Szabó Józsefné, Schwartz főhadnagyé, Schork Győzőné, Szöllösy Károlyné, Schleifer Antalné, Strifler Józsefné, Schwartz Samuné, Schröder Béláné, Seprényi Lajosné, Sófalvi Györgyné, Somogyi Gusztávné, Szidor Száváné, Stoll Károlyné, Sári Henrikné, Terényi Lajosné, Tóth Józsefné, Típalá Jánosné, Urhegyi Alajosné, Urbán Endréné, Vannay Gyuláné, Weil Károlyné, Weber Agosné, Weil Alajosné, Wormser Henrikné, Zachariás Istvánné, Zoltai Mátyásné.

Lányok: Ackermann Rózsika (Nagyvárad), Almási Ilonka, Bíró Margit, Bloch Janka, Breitmeier Irén, Balás Irén, Csatlós Ilonka, Cziráky Róza, Czöller Gizella, Czirkál nővérek, Eiche Jussti, Farkas nővérek, Fröhlich B.lla, Fürn-sinn nővérek, Götting Katic, Gyurkovics Mária, Gellér Vilma, Gazdy Aranka, Grumáz Mariska, Hofbauer Olga, Hendl Emma, Herczeg Irén, Herzog Jolan, Iritz nővérek, Kőműves Juliska, Keigl Ludmilla, Kelecsényi Etelka, Krausz Margit, Kőrösi nővérek, Kresz Esztike, Kopp Erzsé, Kalczky Vilma, Keller Janka, Lux Emma, Landár Klementin, Linger Mariska, Leichmcher Jenny, Losonczy Mariska, Mezey Karola, Mádal Hermin, Mádal Gizella, Millig Lővérek, Maisztrovits nővérek, Muskát Lujza, Martini Hilda (Pozsony), Martini Annuska, Niskolics Ilonka, Novákovics Emilia, Páffy Ilona, Péntes Szeréna, Rátkay Margit, Rubenescu Angusztá, Reiner nővérek, Strifler nővérek, Schwartz Margit, Schork nővérek, Somogyi nővérek, Schneberger Giza, Szida Stefi, Stoll Sefi, Sütő Mariska, Tóth Gizella, Tauf Mária, Tomka Annuska, Terényi nővérek, Taffer Ilonka, Ursics nővérek, Weil Margit, Weichhart Auróra, Vládiszlár Emilia, Záray Margit.

Katonatiszti bank Bécsben.

(A király mint főrésztvevő.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 1.

Ezer meg ezer szépen induló katonai karriérnek szegte az utját néhány hosszukás, rovatozott papírszelet. A neve: váltó. A katonatiszt kezdte azok kiállítását, mint könnyelmű kadét, és törzstiszt korában se vergődött ki belőle, ha ugyan odáig eljutott. Adtak neki az uzorások, adtak és ha valami gazdag házasság, vagy véletlen szerencse nem huzta ki a bajból, az adósságok lehúzták róla az uniformist, vagy elvitték a penzióba.

Most ezeken akar segíteni a hadügyi vezetőség, s maga a legfőbb hadur a király, a ki meg akarja óvni a hadsereg tisztjeit ettől a szomorú sorstól.

A hadügyi vezetőség, a mint Bécsből táviratozzák, nagy katonatiszti bank alapításán dolgozik, a melynek egyik főrésztvevője maga király. A cs. és kir. családi alap terhére máris jelentékeny összeget jegyeztek az új bank részvényeiből, a melyek közül körülbelül tíz millió korona érték el van helyezve. A nyilvánosság előtt Wrede herceg a bank alapítója.

A bank célja: a katonatiszti adósságok konvertálása. Oly módon tervezik ennek a feladatnak megoldását, hogy a tiszt az új és olcsó kamatu adósságot tíz-tizenöt év alatt kötelesek lefizetni. Minden tiszt, a ki józan számítás szerint tíz-tizenöt év alatt letörlesztheti az adósságot, jogot formálhat arra, hogy adósságait az új bank konvertálja.

Ily módon sok katonatiszt szabadul meg az uzorások és a nagy kamatra dolgozó kis pénzintézetek karmai közül. A hadügyminiszteriumban most dolgozzák ki a tervezetet arra nézve, hogy az új bank követeléseit a kormány miként biztosíthatná a havi részletek levonásával.

Egy sereg idő előtti nyugdíjazással, öngyilkossággal, lefokozással lesz kevesebb a hadseregben, ha az új bank méltóan betölti hivatását. De talán egy csomó házassággal is kevesebb...

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Délután: Bob herceg, operette. Este: Posztófiú és a hűga, bohózat. (Páros bérlet.)
Szerda: Tavasz, operette. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: Csodagyermek, bohózat. (Párosbérlet.)
Péntek: Koldus és királyfi, operette. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Koldus és királyfi, operette. (Páros bérlet.)

* Filharmonikusok hangversenye. Az aradi filharmonikusok egyesülete vasárnap este nagy-sikerű hangversenyt rendezett volt karmesterének, *Höszly* Jakabnak javára. A hangverseny a polgári iskola dísztermében fényes közönség jelenlétében folyt le, és az egyes számok jól megérdemelt tapsokat váltottak ki. Bevezetésül *Reinhold* Praeludium, menuett és fugáját adta elő a teljes zenekar. Különösen a menuett és fuga hatásos, erőteljes intonációi tetszettek. A közönség zajosán ünnepelte *Unger* Mórt, ki biztos kézzel dirigálta a nehéz zenegyűttest. Kis vártatva *Dvorák* remek ötösét adta elő *Scherhag* Ernőné (zongora), *Unger* Mór (I. hegedű), *Mayer* Ede (II. hegedű), *Robitzek* Samu (viola) és *Scherhag* Ernő (gordonkán). A kiváló finom zenei érzékkel előadott quintett is nagy hatást keletkezett a jelenvoltak között. Végül egy *Bach* szám következett, amelyet az egyesült zenekar kitűnő összjátékával, művészi fel fogással adott elő és amelynek betanítása az egyesület szakavatott karmesterét dicséri. A közönség azzal a tudattal távozott a hangversenyéről, hogy az aradi filharmonikusok egyesülete egyre jobban fejlődik, és hogy nem marad sokkal hátrább az ország legelső ilyen egyesületénél.

* Józsi Molnár Ferenc darabja a jövő hétműsorán szerepel. A *Józsi* egyike a leghálásabb daraboknak, páratlan vidám és humoros, a derűt csak úgy ontja magából, s a kiváló szerepeknek egész sorozata foglalhatók benne. A címszerepet *Zilahy* Pálka, *Zilahy* Gyula igazgató fia játssza, aki már a próbákon is nagy rutinról és ügyességről tesz tanúságot. A bemutatón jelen lesz a szerző is.

* Mozgó fényképek a színházban. A *Tavasz és a Csodagyermek* szerdai, illetve csütörtöki előadásai után *S. Lush* amerikai mérnök Edisonsnak egyik legújabb találmányát a *Royal Cineograph*-t fogja bemutatni, amely szerkezet a legtökéletesebb mozgófényképeket állítja elő. Erre való tekintettel az előadások kivételesen hét órákor kezdődnek. A bemutatásra kerülő mozgó fényképek közül nagy hatása a "Cake Walk", mely a new-yorki opera színpadáról vétetett fel a félórán túl szórakoztatja a közönséget: Az *orleansi szűz* Schiller hatalmas drámája. E kép tekerese 800 méter hosszú és a drámát úgy vetíti a vászonra, amint az Párisban, a Theater Francaise ben előadásra került, a Frank testvérek, a világhírű akrobaták produkciói, melyek Bécsben a Ronacherben véttetek fel, az Urlovasok verseny, mely a múlt évi Longchamps mezőn megtartott nagy verseny legérdekesebb futamszámát mutatja be.

Interjúk a házasságról.

(A tanítóból érdekessége.)

Arad, február 1.

Az obstrukció kérdése, a keleti kérdés, a felekezeti kérdés, szóval minden egyszerű és összetett kérdés elörpül amellett a jogos kérdés mellett, hogy hát miért is nem nőülnek ma a férfiak? Es ha nőülnek, miért nőülnek egyáltalában? Sőt ha már egyáltalában nőülnek, miért nem nőülnek könnyen?

Ezt a föltétlenül nagyfontosságú ügyet akarta ma kikutatni a tanítóból alkalmi lapjának a szerkesztője. Mintán azonban Talleyrand szerint a beszéd csak arra való, hogy az ember a gondolatait leplezze vele, ő egyszerűen írásban végezte az interjúkat. Tessék elképzelni *Mohos* Agostont, amint megtámadja a hölgyeket, pennát nyom a kezükbe, és ridegen felteszi a kérdést: Miért nőülnek ma nehezen a férfiak! (Minek kerdi, ha tudja? Ha pedig nem tudja, vagyis, ha könnyen házasodott, minek kerdez ilyenmit egyáltalában?)

Elég az hozzá, a hölgyek vallottak. Vallottak pedig úgy, hogy káptalan legyen, aki a szavukon eligazodik. Legtöbbször a nőkben találják a hibát, és csak páran merik megmondani az igazi véleményü-

ket. Egyikük se vet arra a Rigolettóbeli áriára, amely a nőket, az ingatlanok köréből kiragadja in góságokká nevezi ki. Oh, a nők két dolgot nem szeretnek: ha a kalapjukat és a hűségüket szidják. Ellenben készek magukról becsmérlő nyilatkozatokat tenni; készek a férfiakat leszólítani; többet mondogatnak: képesek őket megdicsérni. Amint ez az alábbi szemelvényekből is kitétni:

Miért nőülnek ma nehezen a férfiak?

Mert van magukhoz való eszük.

Schleifer A. né.

Mert a házasságot is tombolának nézik és félnek, hogy csak ambót nyerne.

Kelecsényi Etelka.

1. Mert a családi fészket szanatóriumnak tekintik, melyben a feleség a kényszerzubbony, az anyós pedig a tus.

2. Mert jól tudják, hogy az anyós kész ugyan a vőlegény multjára fátyolt borítani, de a vő jelenére soha!

Rubenescu Aguzta.

Mert nincs bátorságuk.

Gyurkovich Mária.

Aki a kérdést felvette, nézzen meg engem s a táány meg van fejtve

Kertvi Ilma.

Bizonyára azért, mert a feleséget nem lehet oly könnyen változtatni, mint az ideált.

Gross Károlyné.

A férfiakhoz kellene most azt a kérdést intézni, melyeknek van e válaszok közül igaza?

Két öngyilkosság a városházán.

(A hivatalszolga halála. — Meghíusult öngyilkosság)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 1.

Két nap alatt két öngyilkossági kísérlet történt az aradi városházán. Az egyik életunt-nak sikerült itthagyni a siralmak völgyét, a másikat még idejekorán észrevették, és a gyors orvosi segély megmentette az életnek.

Zankó József, a városházán hivatalszolga volt. Tegnap délelben, mikor a tisztviselők már elhagyták hivatalaikat, a városháza főpénztárában az egyik ablakfüggöny levágott zsinorjára, amelyet az ajtóra erősített, felkaszottta magát. Az öngyilkosságot Müller hivatalszolga vette észre, aki az ajtókat be akarta zárni, és bekiáltott Zankónak, hogy jöjjön haza. Mikor nem kapott feleletet, bement a szobába és rémülten látta, hogy kollegája felakasztva függ az ajtón. Kiabálására csakhamar megjelent az adóhivatal pénztárában Rosztyig István rendőrbiztos, aki levágta a holttestet a zsinóról. A test még meleg lévén, igyekeztek a szerencsétlen embert életrehozni, de minden fáradság hiábavaló volt.

A helyszínén Sarlot Domokos főkapitány, Vidéky Gusztáv inspekción rendőrszót és Tisch Mór dr. főorvos is rögtönösen megjelentek, de már későn.

A halott zsebében egyik szomszédjának szóló levelet találtak, amelyben Zankó tudatja az illetővel, hogy öngyilkos lett. A szegény ember már régebb idő óta nagy nyomorral küzdött, mert csekély fizetéséből alig telt a legszükségesebb ennivalóra is; ehhez hozzájárult az, hogy felesége, aki beleunt már a nélkülözésekbe, az utóbbi időben állandó háborúságban állott Zankóval, sőt a napokban teljesen otthagya és válópört indított ellene. Ez végleg elkésérítette a szegény embert, s bujánatában a halálba menekült. Holttestét az alsó temető halottas házába szállították, ahonnan ma délután temették.

A másik életunt egy Aradról többszörösen kitiltott nő, aki csavargásai miatt már több ízben került a kihágási törvényszék elé. Noha több ízben kitiltották, most ismét Aradra jött, ahol a rendőrség csakhamar észrevette és ille-

tőségi helyére akarta toloncoltatni. E célból a rendőrség fogdájában helyezték el.

A leány, Simon Róza, már a délelőtt folyamán hangoztatta, hogy ő inkább meghal, sem hogy továbbra is a fogdában maradjon. Fejreváló kendőjével meg is kísérlette, hogy megfojtsa magát, de alig fogott tervének kiviteléhez, észrevették, és a kendőt elkobozták tőle. A makacs öngyilkos jelölt azonban a délután folyamán, honnan-honnan nem, valami madzagot szerzett, és erősen a nyaka köré csavarva, összebogozta. Mikor fuldokolni kezdett, a fogdában levő fogyók figyelmesek lettek a rángatózására, és értesítették a dologról a felügyelőt. Ez hamarosan elvágta a madzagot, és a már eszméletlenül fekvő leányhoz azonnal lehívatta Posgay Lajos dr., városi főorvost, aki csakhamar eszméltre hozta az elájult toloncót.

Simon Rózát ezek után felvezették Berece Ferenc alkaptányhoz, aki addig is, amíg a leány az aradi rendőrség fogdájában marad, a legnagyobb ellenőrzés alatt fogja tartatni.

HIREK.

A Fűredi-árváknak.

— Újabb adományok. —

Arad, február 1.

A ma érkezett adományokkal együtt gyűjtésünk, a melyet a szegény sorban elhunyt színész, Fűredi József árváinak segítésére indítottunk, 432 kor. 50 fillért tesz ki. Ez jelentősen egészíti ki a színházi iroda gyűjtését, a melyet az ma zárt le. A színházi iroda az ott begyűlt 786 korona 60 fillérrnyi összeget Zilahy igazgató az Aradi Ipar és Népbankban helyezte el (annak a 200 koronának kivételével, melyet az özvegy már előbb felvett) s úgy a gyűjtőiveket, mint a takarékkönyvet a család rendelkezésére bocsátotta.

Ivek még mindig vannak kinn. Zilahy igazgató kéri mindazokat, akikhez esetleg adományok folynak be, hogy a pénzt egyenesen az özvegyhez juttassák.

A Fűredi családdal első sorban Zilahy igazgató gyakorolt jótékonyt, mert az elhunyt özvegyének még a folyó óra is kiutalványozta teljes összegében a fizetést.

Az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez ma a következő adományok érkeztek:

Stern Kató gyűjtése	Korona 40.—
A Szabadság (Nagyvárad) szerkesztőségének második gyűjtőívén ...	20.—
Földes Miksa II. gyűjtése	11.—
Ifj. Kamráth József	5.—

Összesen: 76 kor. — fill.

Legutóbbi kimutatásunk: 356 kor. 50 fill.

Eddigi gyűjtésünk összege: 432 kor. 50 fill.

Stern Kató urhölgy gyűjtéséhez járultak: Reich Lili, Steger és Békési, N. N., Hajós Arpad, W., Vojtek és Weisz, Fuchsné 2—2 kor., Reich Magda, Csillag Lajosné, Sohn Adolf, Hoffmann Gyula, Hoffmann Géza, Robitzek Samu, Juul Miksa, Olvashatásairás, Neubauerné, Pollákné, N. N., Antal Benóné, N. N., Madaraszné, Nagyné, Schön Oszkár, Guttmann, Záray Géza, Muskát Miksa, Deutsch S., N. N., Hajek utóda, Szóke Arthurné, Weisz Armiu, Rác Dezső 1—1 kor. Összesen 40 kor.

A Szabadság (Nagyvárad) szerkesztőségének második gyűjtőívén adakoztak: Balásházy Bertalané 10 kor., Rechten Bauer Zsófia 10 kor., Összesen 20 kor.

Földes Miksa második gyűjtése: Kohn József, Mairovitz Emil 2—2 kor., F. R., Gerő Gyula, G. Géza, Földes Soma, A—Z, Polgártárs, Horvát Frigyes 1—1 korona. Összesen 11 korona.

Az Aradi Nemzeti Színház irodájába maig a következő összegek folytak be Fűredi árvái javára:

Aradi Nemzeti színház tagjai 63 70 korona, N. N. I. (egy gyári irod.) 26 korona, Tolnay János dr. 10 korona, Egy jótékonycélu tarok parti 10 korona, S. F. 1 korona, özv. Sámson Izidorné 2 korona, özv. Abaffy Emilné I. sz. iv 90 korona, özv. Abaffy Emilné II. sz. iv 20 korona, Weisz Lajos 1 korona, N. N. II. 10 korona, N. N. III. 10 korona, Névtelen 6 korona, Fehér Boriska 4 korona, Rozsnyai Ilona és Etelka 4 korona, N. N. a „Függetlenség” utján 10 korona, Schreiber Bandika 2 korona, H. Fekete Aranka 4 korona, Schulik Kálmán gyűjtése 4 korona, Buttyini kaszinó gyűjtése 25 40 korona, temesvári színtársulat és részben közönség 153 90 korona, Urhegyi Alajos 6 korona, Révész László gyűjtése 94 60 korona, Barna Sándor, a „Maros” szerkesztője gyűjtése 47 korona, Sándor Artur gyűjtése 12 korona, Deutsch Izsó dr. gyűjtése 140 korona, Balla Kálmán színtársulata 80 kor. *Osszesen 786 60 korona.*

Szocialista fölkelés.

— A bavanistai Dózsa György. —

Arad, február 1.

Az elfajult szocializmusnak megdőbentett példáját jeleníti Temesvárról egy távirat.

Bavanisták községben legutóbb támadt szocialista lázadás utójátéka igen érdekes dolgokat hozott napvilágra. A nyomozó csendőrség ugyanis kiderítette, hogy a kisarányu zendülés, amely miatt katonaság szállta meg a községet, csak előszele volt egy nagy fegyveres felkelésnek, amelyre már minden elő volt készítve.

A csendőrség nyomozás közben ugyanis ma a zendülés főcinkosánál házkutatást tartott, Paukovits Milán — így hívják az illetőt — csak hosszas ellenszegülés után engedte be házába a csendőröket, a kik erre gyanút fogva, a legutolsó szögletig alaposan átkutatták a házat. Az eredmény az lett, hogy a házban valószínűleg fegyverraktárt találtak; a többiek között 150 revolvert foglaltak le. A házkutatás alkalmával talált iratokból világosan kiderült, hogy Paukovits egy tervezett fölkelés vezető embere volt, amely fölkelés a birtokos osztály, a tőkésék, a zsidók és a papok ellen irányult, de elsősorban a magyar nemzet és állam ellen.

Több ezerre menő lázító nyomtatványt is találtak Paukovitsnál, amelyek ennek a gaztervnek céljait szolgálták volna. A csendőrség a szenzációs felfedezés után úgy Paukovitsot, mint a többi cinkosokat nyomban letartóztatta és átadta az ügyészségnek, amely hűdenség miatt nyomban megindította az új Dózsa felkelés vezéréi ellen az eljárást.

— Személyi hír. Steinsberg Móric altábornagy a cs. és kir. 17. gyaloghadosztály parancsnok, szemléjét befejezve, vasárnap reggel elutazott Aradról.

— Gyertyaszentelő. A keresztény világ holnap, kedden ünnepi Gyertyaszentelő Boldogsasszony napját, mely a kalendáriumban piros betűvel van jelölve, tehát polgári ünnep is. A minoriták templomában holnap délelőtt fényes ünnepi istentisztelet lesz.

— A király egy főúri estélyen. Bécsből táviratozzák: Az Augarten palotában tegnap este a Maria Josefina javára tartott második főúri jótékonyági előadáson jelen volt 6 felsége, Mária Jozefa főhercegnő, Károly József főherceg, valamint a főnemesség számos tagja, Körber dr. miniszterelnök és a diplomáciai testület egy része.

— A magyar katonai nevelés. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Hír szerint a delegációk után a kormány a képviselőház elé terjeszti a katonai nevelés megmagyarosítására vonatkozó törvényjavaslatot.

— Beteg főherceg. Bécsből táviratozzák: Lajos Viktor főherceget orvosai sürgősen Móránba küldték, mivel egészsége alaposan meg van támadva.

— Ebéd a főispánnál. Az Aradi Polgári Takarékpénztár vasárnapi közgyűlése után Urbán Iván főispán lakásában fényes ebéd folyt le, melyre hivatalosak voltak az aradi pénzügyi vezetői és a Polgári Takarékpénztár igazgatói és felügyelő-bizottsági tagjai.

Az első felköszöntőt Urbán Iván főispán, mint a Polgári Takarékpénztár elnöke, mondotta és beszédében méltatta a Polgári Takarékpénztár működését, kiemelve, hogy a Polgári Takarékpénztár az első és egyetlen intézet Magyarországon, mely felszámolás után reaktíválva lett. Kedves vendégeire, a Polgári Takarékpénztár igazgatóira, valamint a többi pénzügyi vezetőire, kik a Polgári Takarékpénztár reaktíválásában oly önzetlen és törekvő részt vettek, üríti poharát.

Mittler Izidor dr. ezen felköszöntő kapcsán a főispán érdemeit a Polgári Takarékpénztár körül, emelkedett beszédben méltatta. Hogy a Polgári takarékpénztár már egy év után azzá lett, ami az Urbán Iván neve népszerűségének, aki egész rokonszenvével állt nehézségekben az akadályokkal küzdő intézet mellé, köszönhető.

Domonkos Lajos szép szavakban a főispánra és nejeire, valamint családjára ürített poharát lelkes ovációk közepette.

Révész Adolf szólalt fel harmadiknak, elismerő szavakban méltatva az aradi pénzügyi vezetőket, kik minden versenytendenciát félretéve, a nagy nemzetgazdasági ügy érdekében önzetlenül járultak nagy mértékben a Polgári Takarékpénztár újjáalakításához. Nagy szerenese volt — úgy mond — hogy a működésnek sikerült a reaktíválás után a főispánt elnökül megnyerni, mert Urbán Iván neve, akarat, jellemé maga-magában egy zászló, egy program, mely elismerést szerez az intézetnek nemcsak itthon, hanem kifelé is. Visszatérve a pénzügyi vezetőkre, hangsúlyozza Révész, hogy ez az intézetek legjobb és legbiztosabb tartalékalapja maguk is igazgatók, azoknak tudása, becsületes intencióik és hazafias munkásságuk. Az aradi pénzügyi vezetőket és az Osztrák Magyar bank főnökét élte.

Ottenberg Tivadar, az aradi első takarékpénztár igazgatója, szép visszaemlékezésben visszatér arra az időre, amikor a Polgári Takarékpénztár válsága és később reaktíválása volt szörnyen. Ezt a válságot csak úgy lehetett végrehajtani, hogy az aradi intézetek a veszély percében egyetértéssel működtek a bajok elhárításán és a reaktíválást is csak úgy lehetett létrehozni, hogy ugyancsak az aradi intézetek karöltve és szolidaritással állottak a hazafias és nagy gazdasági momentum által szükségessé vált reaktíválás mellé. Erre a szolidaritásra, egyetértésre és ennek állandó fennmaradására üríti poharát. A lakoma fél négy órakor ért véget.

Jelen voltak: Urbán Iván, Urbán Ivánné továbbá a főispán családtagjain kívül Natland Bernát, a Polgári takarékpénztár vezérigazgatója, Keresztes Gyula dr., Domonkos Lajos, Glück Károly, Mittler Izidor dr., Révész Adolf, Réthy Viktor, Singer Izrael, Szatmári Mihály igazgatósági és Reiniger Samu, Reinhardt Gyula, Gebhart István, Hoffmann Antal, Köpf János dr. felügyelő bizottsági tagok, továbbá Reiber Emil az osztrák-magyar bank aradi fiókjának főnöke, Heinrich Sándor, az arad osztrák takarékpénztár, Ottenberg Tivadar, az aradi első takarékpénztár, Ring Géza, az arad megyei takarékpénztár, Laczay Endre, az aradi ipar és népbank és Oncu Miklós, a Viktória takarékegyesület vezérigazgatói.

— Zboray és Polónyi afférje. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma tették közzé a Polónyi Géza és Zboray Miklós országgyűlési képviselő között felmerült lovagias ügy elintézéséről szóló jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv szerint Zboray a Polónyi Géza által január 26-án, a képviselőházban mondottakra, a melyben Zborayt rágalmazónak, két ténybeli állítását pedig rágalomnak nevezte, nyilatkozatot vagy fegyveres elégtételt kéretett. Polónyi meghatalmazottai kijelentették, hogy felük a rágalom szót nem Zboray személyére, hanem az ő beszédében foglalt ténybeli állításokra értette. Erre Zboray megbízottal hivatkozott felük második beszédére, a melyben a szóban forgó ténybeli állításokat az megmagyarázta. Erre a megbízottak abban

állapodtak meg, hogy Polónyi Géza ki fogja jelenteni a képviselőházban, hogy a rágalom szót nem Zboray személyére értette, hanem a ténybeli állításokra értette, azokra nézve pedig Zboray második beszédében magyarázatot talált.

A nagylaki mandátum. A nagylaki kerület szabadelvű pártja a megüresedő mandátumra egyhangúlag és véglegesen Hász Antal birtokost jelölte. A függetlenségi párt csak a jelenlegi képviselő lemondásának bejelentése után fog a jelölt személyében végleg megállapodni.

— Gróf Lónyay Elemérné huga — menyasszony. Rómából érdekes hírt jelentenek. E szerint udvari körökben azt beszélnek, hogy az aostjai herceg Brüsszelbe utazik, hogy Lajos Napoleon herceg számára megkérje Klementina belga hercegnő kezét. Klementina hercegnő Lipót belga királynak legifjabb leánya, Kóburg Luíza hercegnőnek és gróf Lónyay Elemérnek pedig huga. Klementina hercegnő ebben az évben tölti be életének harmincketedik évét.

— Nyitra megye és az obstrukció. Nyitra megye közönsége mai napon átiratot intézett Arad városához, még pedig a parlamenti obstrukció megszüntetése iránt a képviselőházhoz intézendő fölterjesztés tárgyában. Az átiratot a februári közgyűlésén tárgyalja a törvényhatóság.

— Állami tisztviselők gyűlése. A fővárosban, Pestvármegye székházában vasárnap délután tartotta meg az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete rendkívüli közgyűlést Vörös László nyugalmazott államtitkár elnöklése alatt, ki rövid beszéddel üdvözölte a tagokat. Összesen 180 tag jelent meg s ezek közül 24 vidékről. Felolvastak az elnöki jelentést, mely a fizetésjavítás kérdéseivel foglalkozik. Ismétli azokat a sérelmeket, a melyeket küldöttségileg már tudomására hoztak a miniszterelnöknek. Ezek orvoslása végett a közgyűlés elé újabb indítványt terjesztettek. A jelentéshez először Juhász Odön szólott, ki nem vette tudomásul a jelentést, hanem azt indítványozta, hogy az elnökségnek szavazzanak bizalmatlanságot, mert nem teljesítette kötelességét. Ezt az indítványt Szilágyi József is pártolta. Ellenben Benedek Sándor közigazgatási bíró védte az elnökséget, mely minden tőle telhetőt megtett. Csépf József felszólalása után tudomásul vették az elnöki jelentést. Ezután a múlt évi számadást és a jövő évi költségvetési előirányzatot helyesléleg elfogadták. Felolvasták végül a kérvényt, melyet a miniszterelnökhöz intéznek, hogy a memorandumban foglalt fizetésjavítást vegye színmértékül. Szilágyi József kongresszus összehívása iránt tett indítványt, melyből küldöttség menjen a királyhoz és a kormányhoz, kérvén a fizetési minimumnak 1600 koronában való megállapítását. Ezt az indítványt elvetették és elfogadták az elnökség által beterjesztett kérvényt, melyet a választmány holnap nyújt át a miniszterelnöknek. Kossinsszky Viktor, az aradi állami tisztviselők köre társelnökének felszólalására Vörös László elnök kijelentette, hogy a választmány gondoskodni fog a vidéki körökkel való szorosabb érintkezésről, a vidéki körök azonban óvakodjanak attól, hogy határozataikat elhamarkodják. Óvakodjanak attól, hogy minduntalan szövegeteket bocsássanak a világba. Hígyjék el, hogy mi a központon a minket érdeklő ügyekről tájékozottabbak vagyunk.

— A templomépítési bizottság. Az aradi új római katolikus templom és plébánia felépítésének előmunkálatait végző bizottság, amelynek először tizenhárom tagja volt, kik nagyjából a város törvényhatóságának képviselői, első

ülésén elhatározta, hogy a tagok számának huszonötre való felemelése végett megkeresi a tanácsot. A tagok létszámának eme növelése iránt *Müller Lajos dr.*, a templomépítési bizottság elnöke ma terjesztette be indítványát a városhoz.

— **Ottó főherceg Raguzában.** *Bécsből* jelentik: *Ottó* főherceg főudvarmesteré kíséretében hosszabb tartózkodásra *Raguzába* érkezett.

— **Rekviem Pichler Győzőért.** *Pichler Győző dr.* országgyűlési képviselő lelki üdvéért ma délelőtt 10 órakor tartották meg a gyászisten-tiszteletet a Terézvárosi plébánia templomban. A gyásziessel bevont első padsorban foglalt helyet a gyászoló család, továbbá *Tóth János* a függetlenségi és 48-as párt alelnöke, *Kállay Leopold* orsz. képviselő társaságában s nagyszámú közönség. A misét *Papay Ferenc* segéd-lelkész mondotta.

— **A Weitzer hagyaték albizottsága.** A jogügyi bizottságnak a *Weitzer* féle hagyaték körül felmerült egyezségi tárgyalásokra kiküldött albizottsága szerdán, vagy csütörtökön délután öt órakor ismét összeül, hogy most már *Kell Lipót dr.* ügyvéddel az egyezség módosításai felől tárgyaljon. Az ülés bevett szokás szerint megint zárt lesz.

— **Kettős nász.** *Dr. Telbisz Imre m. kir.* honvéd százados hadbíró február 6-án esküszik meg *Pekáry Mariskával*, *Pekáry József* budapesti főkapitány-helyettes leányával. Ugyaneznap veszi nőül *Pekáry József* másik leányát, *Gizellát Rédey Rikárd Ferenc* nagybirtokos.

— **Halálozás.** A régi idők nagyasszonyai közül ismét kidőlt egy. *Id. Kintzig Jánosné*, született *Zeitlinger* Hona urnő ma délelőtt háromnegyed tizenegy órakor *Weitzer János*-utcai lakásán meghalt. Az elhunyt, aki városszerte ismeretes volt adakozó jószívéről és hazafias érzelmeiről, valóságos mintaképen volt a tiszteltetelmű régi matróknak. Az elmúlt idők szereplő emberei nála gyűltek össze, ha egy-egy megbeszélendő kérdés merült fel, és ő volt *Aradon* a hazafias mozgalmak egyik vezetőalakja. Adott jószívéért hálásan emlegették a szegények, noha nem fitogtatta jó tetteit; lángoló hazaszeretetét pedig mindenki ismerte. Az elhunyt hatvanhat éves volt, és negyvenhárom évig élt boldog házasságban *id. Kintzig János*-sal. Halálát gyermekein *Kintzig Béla* és *János*-son, valamint özv. *Kintzig Ferencné* *Kintzig Ilonán* és *Paikerl Henriké* *Kintzig Lujzán* kívül kiterjedt rokonsága a *Beliczey*, *Hász* és *Tones*-családok gyászolják. Az elhunyt urnő temetése szerdán délután háromórákor lesz, amikor is a holttestet a család felsőtemetőbeli sírboltjába helyezik.

— **Petőfi ünnep.** Az aradi főgimnázium *Petőfi*-önképzőkör vasárnap d. e. *Petőfi Sándor* emlékeztetésére díszes és nagyszámú közönség jelenlétében matinét rendezett. *Eckhart Ferenc* VIII. o. t. magvas és lendületes szavakkal nyitotta meg az ünnepélyt, amely után az intézet ének- és zenekara a szöveget adta elő. Ezután *Károly József* VIII. o. t. elszavalta ez alkalomra írt magasröptű ódáját; a szerzőt a közönség zajos tapsal tüntette ki. Nagy hatással adta elő zongorán *Moskowszki*: As dur keringőjét *Lukácsy Lipót* VIII. o. t. *Róth István* VIII. o. t. *Petőfi* szerelmeiről olvasott fel. Az előkelő színvonalon álló felolvasás nagyon tetszett. Zajos tapsokra ragadtatta a közönséget művészi hegedűjátékával *Nemess Zoltán* VII. o. t. *Földes*: „Matura előtt” című monológját valódi színészi rutinnal adta elő *Klafter Nándor* VIII. o. t. Az előadó egyszerű játékával és humorával megnevetette a közönséget. *Rajz Elek* VII. o. t. gyönyörű záróbeszéd után az ének és zenekar *Unger Mór* *Kossuth* indulóját adta elő. Az ének és zenekart *Nemess Zoltán* VII. o. t. vezette. A nagyszámú közönség meglehetősen, kedves hangulatban távozott el.

— **Egy aradi tanár tanulmányútja.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Wagner János* aradi áll. tanítóképző tanár részére nagyobb ös-

szegű ösztöndíjat utalványozott, hogy *Ausztia*, *Svájc*, *Németország*, *Svéd* és *Norvégiában* nagyobb utazásokat tegyen s az ottani iskolákban a természetrajz és pedig különösen a növénytan tanítását behatóan tanulmányozza. *Wagner* tanár *Julius* havában indul utjára s november végén tér vissza s ez időre már most szabadságot a miniszter. Együttal felhívta a miniszter, hogy tanulmányának eredményéről nagyobb munkában számoljon be.

— **Az aradi nemzeti szövetség munkás-képző osztályában** vasárnap d. u. nagyszámú érdeklődők előtt *Radó Károly dr.* ügyvéd szakelőadást tartott. Előadásának tárgya volt a *közigazgatás teendője a szociális mozgalmak terén*. Érdekes adatokkal ismertette, hogy az állam a munkakalkuláció állandósításáról, a kivándorlások megakadályozásáról, a gyermekhalandóság lecsökkentéséről, a tudóvsz elleni halterjesebb védekezéséről gondoskodik. Az előadást lelkesen megélejezték.

— **Országutak törzskönyvezése.** Pár nappal ezelőtt megirtuk, hogy a *kiszombor-aradi* és az *arad-debreceeni* országutak törzskönyvezése e hó harmadik, negyedik, ötödik és hatodik napján fog az államépítészeti hivatal közbenjöttével fogantatosítani. Az időközben beállott erős havazások azonban megghiúsították ezt a tervet, úgy, hogy a törzskönyvezést a mai napon bizonytalan időre elhalasztották. A közigazgatási hatóság ezúton is figyelmezteti azokat a meghívottakat, akiknek az idő rövidsége miatt az elhalasztásról szóló értesítés nem volt kézbesíthető, hogy a törzskönyvezést nem tartják meg.

— **A jassy-i halálos párbaj.** Adtunk már arról hírt, hogy *Jassyban* két hírlapíró között halálos végű pisztolypárbaj ment végbe. *Bukarestből* a párbaj előzményeiről a következőket írják: Az ellenfelek, *Prassin*, az *Evenimentul* főszerkesztője és *Finkelstein*, a *Gazetta* munkatársa a miatt tüztek össze, hogy a *Gazettában* becsmélő cikk jelent meg *Catulle Mendésről*, akit *Prassin* egy felolvasása alkalmából magasztalt. A két kritikából személyeskedés támadt, majd párbaj kerekedett és *Prassin* az első golyóváltáskor halálosan találta ellenfelét. *Finkelstein* letartóztatták. *Prassin* a román irodalomban mint dráma és regényíró jó nevét vívott ki magának.

— **Házasság.** *Kornis Izsó*, az *Adria* biztosító társaság aradi főügynökségének tisztviselője e hó 7-én délelőtt az aradi ipartestület dísztermében tartja esküvőjét *Bleyer Róza* kisasszonnyal, *Bleyer Adolf* leányával.

— **Szerencsétlenség az iskolában.** *Hajdu-Böszörményből* írják: Végzetes szerencsétlenség történt a napokban a hajdu-böszörményi ref. leányiskolában. Az iskolától távol lakó gyermekek szokás szerint benmaradtak délelőtt az iskolákban. Egyikük, *Tulipán Mária* I. osztályos kis leány az udvaron elesett és vizes ruháját a tanteremben lévő kályha mellett szárítottatta. A kis leány ruhája lángot fogott s a kis leány égő ruhában szaladt az udvarra, miáltal az még csak jobban égett, úgy hogy mire a többi leányok és a szolga felesége, kik a visitásra előszaladtak és eloltották az égő kislány ruháját, annyira összeégett, hogy pár nap múlva meghalt. A debreceni ügyészség rendelkezése a holttestet felboncolták és elrendelték a vizsgálatot.

— **Elhunyt öreg honvédek.** *Hajdu-Böszörményben* a napokban két 48-as vitéz hunyt el. Az egyik járdápházi *Kovács Márton*, ki 1848–49-ben több csatában vett részt és jelen volt *Budavár ostrománál* is. Büszkén mutogatta még aggkorában is azt a hét sebet, a melyeket a szabadságharcban kapott. A másik szabadságharcos *Kövecz Gábor* földirtokos, a ki 89 éves korában hunyt el. Az 1848–49-iki hadjárattal több csatában vett részt, többek között a szolnoki ütközetben is. *Kövecz Gábor* kisbirtokos volt és mint dúsgazdag ember hunyt el, ki óriási vagyont szerzett szorgalmával, úgy, hogy *Hajdu-Böszörményben* — ebben a

gazdag alföldi városban — mondhatni a legvagyonosabb ember volt. Végrendeletében rokonain kívül az ottani ref. egyháznak is szép vagyont hagyományozott. Mindkét öreg honvéd nagy tiszteletben részesült a városban és nagy részvétellel temették el őket.

— **Gyászünnep.** Az aradi zsidó hitközség néhány érdemes főabbijának, *Steinhart Jakabnak* emlékeztetésére február 2-án délután öt órakor a zsinagógában gyászünnepet tart.

— **Ungyilkosság a házbőr miatt.** *Bécsben*, a *Währing*-városnegyedben egy öreg asszony, a 76 éves *Nutzen Katalin* és 35 éves leánya szublimátoldatot ittak végső kétségbeesésükben a felett, hogy máta hajléktalanok maradnak, mert már két hónapja tartoztak a házbőrrel. Az öreg asszony meghalt, leánya haldoklott, amikor kórházba vitték. A leány betegápolónő volt az országos kórházban, de meg kellett válnia állásától, mert egyre betegeskedett. Azóta anyjával együtt éhezett s ez érlelte meg bennük az öngyilkossági szándékot.

— **A kutyafejű ember halála.** *Szalónikiból* írják, hogy *Jolió*, a *Barnum* féle cirkusz kutyafejű embere, aki egész Magyarországon, többek között *Aradon* is járt a cirkusszal, tegnap *Szalónikiben* tüdőgyulladásban meghalt.

— **Késelő szerencsén.** Fővárosi tudósítónk írja: Nagy botrány volt az éjszaka a *Herminaut* 59. számú kocsmában. *Janzibor József* 39 éves szerencsén artista a fizetség felett összeveszett *Fischer Samu* kíséret pincérral és kétszer megszurta. Rendőrt hívtak, aki megakartá fékezni a még mindig dühöngő szerencsén. *Janzibor* erre a rendőrnek támadt, aki védekezésül kardot húzott és az arcán megvágta a szerencsén, akit a *Rökusban* apolnak. A megkéselt pincért *Hungári-ut* 80. számú lakásán ápolják.

— **Meggyilkolta az apósát.** *Biharmegyének* az oláhságtól lakott vidéke bőségesen ontja a véres szenzációt. Tegnap reggel a *Mezőtelegd* melletti *Bottyán* község egyik vagyonos lakóját *Mokány Györgyöt* halva találták ágyában. A földes falusi ház vértől volt borítva. Vértócsa volt *Mokány György* ágya is, a melyen utolsó hörgését kiadta a szerencsétlen ember. Cselédje, aki reggel felkölteni ment gazdáját, vette észre a gyilkosságot. Egy pillanat alatt fellármázta a falut:

— Megölték a gazdát!

És a következő negyedórán már ott volt az egész falu *Mokány György* ágya körül, akit borzalmas módon gyilkoltak meg. A nyaka egy hatalmas vágással ut volt metszve, a mellén is hatalmas seb tátogott.

A mezőtelegd csendőrség azonnal megindította a nyomozást s még aznap kézrekerítette a tettest. A gyilkos *Szime László* battyáni földműves, *Mokány György* veje volt. Az utóbbi időben rossz viszonyban állott vejével a vagyon miatt. *Szime* kérte a feleségét megillető részt, az öreg pedig életében nem akarta a vagyont kiadni a kezéből. *Szime* e miatt szörnyen dühös volt az örege, s egy vasárnap részeg fővel fenyegette is:

— Ez a vén kutya sem él sokáig!

Fenyegetését be is váltotta. Kegyetlenül meggyilkolta apósát és tettét nem is titkolta. Mikor a csendőrök elfogták, odakiáltotta a bámszokó falusi népnek:

— Igen, én voltam a gyilkos!

— **A plébános regénye.** *Hajdu-Böszörményből* táviratozzák: Óriási feltűnést kelt itt *Sembery Miklós* idevaló római katolikus plébánosnak állásáról való lemondása és az egyház kötelékéből való kilépése. *Sembery* — mint hírlík — egy, a mánás világba tartozó előkelő urnót vesz el feleségül, kinek *Hajdumegyében* nagy birtokai vannak. *Sembery* helyére az egri érsek *Major Zoltán* egri káplánt nevezte ki.

— **Inzultált orosz tiszték.** Különös idők járnak az orosz tisztekre. Egyre-másra inzultálják őket, hol az utcán, hol egyéb nyilvános helyeken. A minap két utcai suhanc ököllél támadt két tisztre, mire az ismert orosz katonai író és hírhedt párbajhős: *Dragomirov* tábornok egy cikkében felhívta tisztársait, hogy akik őket inzultálják, habozás nélkül — löjék le. Egy másik orosz tábornok tiltakozik a statáriális eljárás ellen, szerinte a tisztnek éppen úgy kell tisztelnie a törvényt, mint a polgárnak. Nincs senkinek joga a bosszura: a támadókat át kell

adni a bíróságnak. Még folyik ez a polémia és ime egy orosz katonai újság a következő feltevéseket ad hírt: Egy volgai hajón néhány vidám diák utazott, kik közül az egyik Andrejev, más néven: Danilov főiskolai hallgató — tréfát üzött egy vörös egyenruhás tábornokból.

— Nézzétek csak! — szólott kartársaihoz — ott ül egy vörössel bélelt fráter, tábornok, vagyis lump... Ha akarjátok adok neki néhányat!

Ezzel rárontott a tábornokra és az arcába vágott az öklével. A diákok letarozták és elitelték „közgazgatási uton” kétévi börtönre, melynek elszívása után még két évre száműzik Szibériába is.

— A magyar csodagyerek a cár előtt. *Pétervárról* jelentik, hogy *Vecsey Ferenc*, a tiz esztendőes hegedűművész tegnap a cári pár jelenlétében az orosz udvarnál hegedűjátékával óriási sikert aratott. A cár maga teljesen el volt ragadtatva és értékes ajándékkal lepte meg a kis művészt.

— Hol vásárol ma az aradi közönség cipőt, kalapot, inget, egyáltalán báli cikkeket? Rövid felelet erre az, hogy Porter Vilmos Nagy Áruháza a Szabadságtérre a legbiztosabb és legmegbízhatóbb bevásárlási források egyike. Aki a nagy választékot és olcsó árakat szereti, annak Porter Vilmos Nagy Áruháza nagyon kedves üzlet. Figyelmes, elegáns kiszolgálásban részesül ott minden vevő, utkövetelés sohasem fordul elő. A fényképezőgépekben is gyökeres változás történt február elseje óta, amennyiben a cég a képeket saját hátsókörében és kiváló gondnal retuszírozva készíti. Mindamellett cupán három koronás fizetendő a díszes papírkertért. Cipővásárlások kora reggeltől késő estig házba küldenek. Városi és megyei telefon 324.

— Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet „Házasulandók Lapja” útján: ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legelőszertűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot ferfiaktól, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 filléret küldék az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest Erzsébet-körút 18. 326

— Pályázatok, betöltendő állások. Hézagpótló, áldásos célu vállalat az „Országos Általános Pályázati Hírlap”. Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmiségben állás-keresőknek nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely azonnal hird ad az országban megüresedett összes állásokról, ez által minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen áttekinthetően megtalálja megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. *Szolgálatot tesz az alkalmazást adóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közzé tesz.* Közöltetnek a hivatalos pályázatok, árlejtések, szállítások is. Hetenkint megjelenve, minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselő, gazdasági, hivatali, pénzügyi, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. Ingyen melléklete: „Házasulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 19. Képviselek *fiókiadóhivatalok* vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek. 321

— Nátha, köhögés, rekedtség, nyalkasodás és torokbeli ingerrel kitűnő hatású a *Senega* mellipasztila. Kapható Kossuth gyógyszerárjában, Boros Bénéter 15. (Dengli ház.) Földes Kelemen Deák Ferenc-utca. Ara egy korona. 43

— Szoba illatok a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisznál Aradon. 44

—x— Az aradi takarékos és segélyegylet mint szövetség. Petőfi utca. 1. sz. az 1904 ik évben a 23 ik évtársulatot nyitotta meg. Ki egy törzsbetétre hetenkint 50 fillért fizet, 6 év után 156 koronát takarít meg magának és az üzlet eredményéből is megfelelő haszonban részesül. Az egylet tagjainak olcsón hitelt nyújt. Beiratkozni lehet naponta: d. s. 9—12-ig d. u. 3—5-ig. Az aradi takarékos és segély egylet, mint szövetség (Petőfi u. 1.)

A sikkasztó vívómester.

(Rebellek és büntetés.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 1.

A budapesti büntetőbírószék nagyszabású monstre-bünpör tárgyalását kezdte meg ma. Az ügynek, amelyben a bíróság az itélethezatal előtt áll, ez a története.

Robelly Jenő budapesti vívómesternek a Hajó-utca 16. szám és Váci-utca 66. szám alatt vívótermei, a Csömöri-uton pedig lawn-tenis pályája volt. Neki a több helyiség kibérlésére valódi oka nem volt, miután vívó oktatásait egy helyen is elvégezhetné volna, hanem azért tette, hogy óvadékkal bíró teremgondnokokat és szolgákat alkalmazhasson, anélkül, hogy az illetők ezt észrevegyék.

Robelly Jenő 1903. évi júliusban több ügynőket megbízott azzal, hogy óvadékos teremgondnokokat szerezzenek. Az ügynők, köztük *Smolka Endre*, *Mihalik János* és *Braun Sándor* egyes hirdetésekben közzétették, hogy óvadékkal rendelkező emberek alkalmazást nyerhetnek s a hozzájuk fordult egyéneket Robelly Jenőhöz vezették. Az óvadékadás indokát úgy Robelly, mint az ügynők azzal tették plauzibilissá a károsultak előtt, hogy értéket, pénzt fognak kezelni.

Robelly Jenő alig két hónap alatt 17 panaszostól mintegy tízezer koronát vett fel s 1903. október 12-én megszökött. Csak a szökés után jöttek a panaszosok arra, hogy Robelly Jenőnek nem volt szüksége oly sok teremszolgára s hogy őket csak azért vette fel, hogy pénzükhöz juthasson.

A büntetőbírószék Robellyt csalás és sikkasztás, az ügynőket pedig az abban való segítség miatt helyezte vád alá. Ezuttal csak az ügynőket vonhatták felelősségre, mert Robelly Amerikába szökött.

A budapesti büntetőbírószék ma kezdte meg a monstre-bünpör tárgyalását. Terheltek nem ismerik be bűnösségüket. Ez azonban bizonyítható. Egyiknek sincs iparengedélye helyszerezésre, mégis bár jól tudták, hogy Robelly rosvott multu egyén, rövid időn belül egyik embert a másik után vitték hozzá, vele folytonos érintkezésben voltak, elhitették a károsultakkal, hogy óvadékra pénz és értékek kezelése miatt van szükség s hogy pénzüik biztonságban van.

Aláírtattak a károsultakkal oly okiratokat, hogy Robelly pénzüket használhatja, szóval pedig az ellenkezőről biztosították. Terhelő adat az is, hogy minden egyes embertől nagy közvetítési díjat vettek s az óvadék összege is a szerint volt különböző, hogy az illető károsultnak mennyi volt a vagyona.

A bizonyítási eljárás egész estig tartott, de azt be nem fejezhatték. Az ítéletet valószínűleg szerdán hozzák meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Furfangos disznótolvajok. Amint már megírjuk *Rozvány József* seprősi földbirtokostól *Kécs János* és *Greck Tógyer* több disznót loptak olyan képen, hogy a hizott sertéseket soványakkal cserélték ki, és az árkülömbözetlen megosztottak. Ebben segítségükre volt *Szász Flórián*, *Lező Pász* és *Kucs Mari* is. Ebben az ügyben itékezett ma az aradi királyi törvényszék, amely a bizonyítási eljárás befejeztével *Kucs Jánost* három havi, *Greck Tógyert* három heti fogházra ítélte. A többi vádlottakra nézve az ítélet felmentő volt. Az ügyész megayugodott az ítéletben, az elítéltek azonban felebbztek.

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A tárgyszorosa. —

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1904. évi február hó 10-én d. u. 4 órakor rendes havi közgyűlést tart, a tárgyalás alá kerülő ügyek sorrendje ez:

1. Polgármester jelentése január hóról. 2. M. kir. belügyminiszter intézvénye a *szakizottságok megalakítása* ellen beadott felelkezés elutasítása tárgyában. 3. A m. kir. belügyminiszter intézvénye a *tisztviselők kezel. és segédzemélyzet szabadság ideje* tárgyában alkotott szabályrendeletre vonatkozólag. 4. A m. kir. belügyminiszter intézvénye a *Florian és Sina-utca* csatornázása a *Halász-utca* csatorna és átkövezése a *Határ utcai* zeilip megszüntetése úgy a *Simonyi és Tabajdy-utca* közvetlen részeinek kikövezése iránt hozott határozat jóváhagyása tárgyában. 5. A m. kir. belügyminiszter városunknak 1902. évi záró számadását jóváhagyta. 6. u. a. jóváhagyta 1904. évre a házi pénztárról, nyugdíj és városi csatornamű alapról készített költségelőirányzatot. 7. u. a. jóváhagyta a közgyűlésnek azon határozatát, melylyel *Sztankovits Milos* tűzoltó parancsnok fizetése felemeltetett. 8. u. a. elutasította *Steiner Jakab* és társainak a hídterveinek *Zielinsky dr.-től* való megvételét tárgyazó közgyűlési határozat ellen beadott felelkezését. 9. Az aradvármegyei gazdasági egyesületnek háza után *állandó községi adómentességnek* engedélyezése iránti kérelme *10 Binge Adolf* ur által létesített *vajgyár* épületei után *állandó községi adómentesség* iránti kérelme. 11. *Vári János* mefelelbezi a tanács ama határozatát, melylyel a nyugdíj alapba történt befizetéseinek visszaadása iránti kérelmével elutasított. 12. A tanács előterjesztése a mult évi december havára elő és leirandó községi adók tárgyában. 13. A tanács előterjesztése az *aradi izraelita jótékony nőegylet* által emelt új épület községi adómentessége tárgyában. 14. A tanács előterjesztése *Péterffy Antal* és engedély társainak kérvénye tárgyában a tervezett *Arad-hegyaljai motoros vasut* támogatása ügyében. 15. *Müle* Lajos dr. törvényhatósági bizottsági tag indítványa a *templom építési bizottság* kiegészítése tárgyában. 16. A m. kir. belügyminiszter intézvénye néhai *Weitzer János* hagyatéki ügyében az ügyvédi meghatalmazás tárgyában. 17. A közalapítványi kir. ügyvizsgálatóság határozata a *Weitzer János* hagyatéki ügyében özv. *Weitzer Jánosné* által igényelt ingóságok a hagyatéki leltárból való kihagyása tárgyában.

NAPIREND.

Február 2. Kedd. Róm. kath. naptár: Gyertyaszentelő boldogasszony. — Protestáns naptár: Gyertyaszentelő boldogasszony. — Görög-keleti naptár (január 20.): Eutim. — A nap két 7 óra 13 perckor, nyugszik 4 óra 43 perckor. Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemúzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhébb, elvélve csapadék.

Február 2. Az aradi tornaegyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Városház.) — Az aradi polgári jótékony egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városház.) — Az aradi 1848—49-iki honvédegyelet közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városház.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, február 1.

A holnapi ünnep miatt ma volt hetivásárunk, mely az utak megromlása és az árak lanyhasága miatt csak gyéren volt látogatva.

A hideg idő és ezzel kapcsolatban a jobb árak, még késnek.

Allig fejlődik ki egy kevés vételkedv, olyan vonatott az üzletmenet.

Mintegy 600 mm. buza és 500 mm. tengeri változatlan áron kelt el.

Mai gabona-árak: Az árak, 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.20—7.30.

Buza közép 7.00—7.10

Tengeri 4.60—4.70.

Rozs névleges jegyzés 4.60—7.0.

Arpa névleges jegyzés 4.80—9.0.
Zab névleges jegyzés 4.90—5.00.
Irányzat változatlan.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 1.

Delitőzsde. Buzakinát mérsékelt, vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 24,000 métermázsa került forgalomba, változatlanul tartott áron. Egyéb gabonanevek tartóttak. Időjárás kavas.

Estitőzsde. Berlin változatlan, Páris 10 olcsóbb.

Zárlat 12 órákor:

Buza áprilisra	7.86—7.87
Buza októberre	7.67—7.69
Rozs áprilisra	6.57—6.58
Rozs októberre	6.50—6.52
Zab áprilisra	5.49—5.50
Zab októberre	5.50—5.52
Tengeri májusra	5.1—5.32
Tengeri júliusra	5.43—5.44
Repce augusztusra	11.30—11.40

Zárlat 5 órákor:

Buza áprilisra	7.85—7.86
Buza októberre	7.66—7.67
Rozs áprilisra	6.56—6.57
Rozs októberre	6.50—6.51
Zab áprilisra	5.50—5.51
Zab októberre	5.50—5.51
Tengeri májusra	5.29—5.30
Tengeri júliusra	5.43—5.44
Repce augusztusra	11.30—11.40

Zárul 5 órákor:

Oszták hitelrészvény	685.75
Magyar hitelrészvény	757.—
Leszámitolóbank részvény	459.—
Rima-Murányi vasmű részvény	471.50
Oszták-magyar államvasúti részvény	666.—
Közúti vasút	587.—
Városi villamos vasút részvény	322.50

Szeszüzlet.

— Február 1. —

Mai jegyzé-cink: Kész áru nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott moslék 12.80—13.— korona mmázsként.

Nemzeti színház.

Kedden, 1904. évi február hó 2-án:

Bérletüznet. Bérletüznet.

Délután 3 1/2 órákor, fél helyárrakkal:

Bob herceg.

Regényes nagy operette 3 felvonásban. Irták: Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerzte: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

A királynő	Csigaházi B.	Táncmester	Juhász S.
György, fia	Rózsa Lili.	Tom bátya	Győre Alajos.
Viktória	Szilassy J.	Annie, leánya	Fóti Frida
Lancaster	Békassy Gy.	Plumpudding	Liget V.
Pomponius	Polgár S.	Gipsy	Szabó László.
Hopmester	Lendvai O.	Pickwick	Pápai József.

Kezdete délután 3 és fél órákor.

Bérlet 120. sz. Páros.

Este 7 1/2 órákor, rendes helyárrakkal:

A postásfiú és a húga.

Énekes bohózat 4 felvonásban. Irtá: Buchbinder Bernát. Magyar színre alkalmazták: Sziklai Kornél és Faragó Jenő.

SZEMÉLYEK:

Csipkés Emil	Bónis Lajos.	Színai Imre	Németh J.
Szalánczi báró	Marházi M.	Bulkai Ferenc	Juhai József.
Vankai Andre	Bekés Gyula	Merényi Akos	Győre Alajos.
Almai Milka	Gőző Aranka.	Felhő Muki	Polgár S.
Bájkerti Lili	Pajor Agnes.	Felhő Klári	Fóti Frida.
Gombatóvi	Szilassy J.	Pusztits Lipót	Juhász S.
Bodrogi Géza	Simon Jenő.	Pityke, szolgál	Liget V.

Kezdete este 7 és fél órákor.

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Irtá: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Cholnoky Viktor. [58]

(Folytatás.)

Donna Micaela megértette, hogy donna Eliza valami okból haragszik rá s azért nem akar rajta segíteni. De bizonyára lesznek mások, akik be fogják látni hogy terve csodálatraméltó és meg fogja menteni Diamentet.

Azonban donna Micaela hiába járt házról-házra. Akárhogy beszélt, akárhogy könyörgött, nem tudott híveket nyerni magának.

Próbált magyarázgatni, latba vetette minden ékesszólását, hogy meggyőzze az embereket. Senki sem akart egyetérteni a tervével.

Akárhova ment, azt felelték, hogy szegények ehez az emberek, nagyon szegények.

A szindákóné elutasította a leányainak nem lesz szabad elárúsítani a bazarban. Don Antonio Graco, akinek bábszínháza volt, nem akarta elhozni a bábait. A városi zenészek nem akartak játszani, egyetlen egy kereskedő sem akart valami elárúsítani való ajándékot küldeni. Mikor donna Micaela elment, a háta mögött kinevették.

Vasú! Vasut! Micaela bizonyára nem tudja hogy mi az. Ehez szükséges egy egész társaság, részvényesek, alapszabályok, koncesszió. Hogy tudná mindazt nyelbeütni egy asszony!

Néhányan azonban nem elégedtek meg azal, hogy kinevették Micaelát, hanem megharagudták rá.

Micaela odament a bencés-kolostor mellett levő pincszerű boltba, ahol Pamfilio mester szokta regélni a lovagregényeit. Azért men oda, hogy megkérdezze a mestert, hogy hajlandó volna-e elmenni a bazarba s mulattatni a közönséget a Nagy Károly császárnak és paladínjainak történetével. Mivel azonban Pamfilio éppen a története közepén volt, Micaelának le kellett ülni az egyik pódra s várakozni.

Megfigyelt ezalatt donna Concetta, Pamfilio mester feleségét, aki ott ült a korlát szélén a lábánál s harisnyát kötötte. Míg Pamfilio mester beszélt, addig donna Concetta ajka is mozgott. Annyiszor hallotta már a regényeket, hogy kívülről tudta mindet s kimondta a szavakat, még mielőtt Pamfilio mester ajkait elhagyták volna. De donna Concetta mindig hasonló gyönyörűséggel hallgatta a mesemondást s épp úgy nevetett és sirt, mint mikor először hallotta.

Pamfilio mester öreg ember volt, aki már sokat beszélt életében, úgy hogy a hangja már elcsuklott, mikor a nagy harci jelenetekhez ért és hangosan, izgatottan kellett volna beszélni. De donna Concetta, aki minden regényt kívülről tudott, sohasem vette ki Pamfilio szájából a szót. Csak jelt adott a hallgatóknak, hogy várjanak míg visszajön az ura hangja. De mikor az emlékezete hagyta cs-rben, akkor úgy tette donna Concetta, mintha leejtett volna a tüdőjéről egy szemet, fölemelte a harisnyát közeli szeméjéhez s a mögül sugta oda neki a szót, úgy hogy senki sem vehette észre. S mindenki tudta, hogy donna Concetta, bár talán jobban tudta volna elmesélni a regényeket, de sohasem tette volna ezt meg mégsem, nemcsak azért, mert nem illett volna asszonyhoz, hanem azért is, mert így közel sem telt volna benne annyi gyönyörűség, mint ha a jó öreg Pamfilio hallgatta.

Míg donna Micaela Concetta asszonyt nézte, álmódzásba merült. Ő, így ülni az emelvény alatt, melyen a kedves beszél, így ülni napról-napra és gyönyörködni a szeretett férjében, Micaela tudta, hogy kinek volna ez a szíve vágya.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.58	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról svz. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahonc svz. d. u. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról svz. este 9.20

Limbek János

első magy. kir. szab. érokoporsó-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Id. Kintzig János, úgy a maga, mint gyermekei, menyé, vejéi és unokái, valamint a rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja a felejthetetlen jó nő, édesanya, nagyanya és rokon

ID. KINTZIG JÁNOSNÉ

szül. Zeitlinger Lujának,

f. évi február hó 1-én, délelőtt 1/11 órákor, életének 66 ik és boldog házasságának 43-ik évében történt jobblétre szenderül é.

A felejthetetlen drága halott földi maradványai február hó 3-án, d. u. 3 órákor fogtak róm. kath. szertartás szerint a Weitzer János-utca 11. számú gyászházban beszéltetni és a felső temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szent mise áldozat február hó 4-én, délelőtt 10 órákor fog a főt. Minorita-tyak szentegyházában az egok Urának bemutatni.

Az emlékezet édes anyala virasszon álmai felett!

Arad, 1904. február hó 1-én.

Kintzig Ilona özv. Kintzig Kintzig Margit, Ferencné, Kintzig Dénes, Kintzig Lujza férjezett Ifj. Hász Antal, Paikert Henrikné, Paikert Dezső, Ifj. Kintzig János, Kintzig Georginka Kintzig Béla legifj. Kintzig János, gyermekei. unokái.

Ifj. Kintzig Jánosné szül. özv. Kintzig Józsefné bajcai Belicey Erzs, szül. Tones Mária, menyé. sógornője.

Hász Antal, Makai Béla, Paikert Henrik, Kintzig Géza, vejei. Kintzig Ferenc. unokaöccsei.

Kintzig Janka, Kintzig Erzsé férjezett Simonffy Aladárné, Kintzig Piroška, unokahugai.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurotos bajainál, valamint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emell az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatt ózeggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & CO. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

Sirolin

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: **Dr. HECHT**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vörsegyénység, szívbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál.
Gyógyeszközök: Hidegvizgyógymód, villamfény-, moór-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamozások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage. 49

Bonlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Bélmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Nagy

arany-, ezüst- és ékszer-
javító műhely!

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy az eddig Bonts-házban létező Papp Kálmán utóda-féle

arany- és ezüst-
műhelyemet

Forray- és Rövid-utca sarok

(Hajek-főle Dveg-udvarba

helyeztem át,

és mint eddig, úgy ezentúl is mindennemű javításokat olcsón és pontosan eszközök, valamint régi törött arany és ezüstműt legmagasabb árért veszek vagy újá alakítok. 58

A n. é. közönség becses bizalmát továbbra is kérem, tisztelettel

Papp Kálmán utóda.

54-1904. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi szin- és bérház épületben a II. emeleten lévő 2 szoba s a hozzátartozó mellékhelyiségekből álló lakás bérbeadása iránt folyó évi február hó 8 án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: Évi bér 240 korona. Viz díj 12 korona, összesen 252 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverés feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1904 évi január hó 28 én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

ALAPITTA TOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest. VII., Wesseiényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt. Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITTA TOTT 1890.

Alapított 1890.

Alapított 1890.

MÉRGEZTETES!

Szabadalmazva 1216. SZ.

„Fuchsol“ kipusztítja az összes rágóállatokat és pedig: patkányokat, házi- és mezei egereket, emberekre és házi állatokra való veszély nélkül.

„Fuchsol“ kipusztítja az összes férgek, u. m. poloskát, bolhát, svábbogarakat, molyt stb. a fajzattal együtt.

„Fuchsol“ nem általános szer, hanem minden állat nem részére külön szer létezik.

Kapható vidéki városokban gyógyszerészeknél és fűszerkereskedőknél.

Aradon: Braun M. A., Dürer Gusztáv Fejér Gyula, Földes Kelemen gyógyszerész, Hajós Árpád gyógyszerész, Hegedűs Gyula, Hoffmann József, Tamasdán Kornél, Vojtek Kálmán gyógyszerész uraknál.

Közvetlenül kapható Ujházi Árpád és Társai vegyészeti laboratóriumában Pozsonyban. 3492

Minden fájdalom nélkül biztos hashajtó szer az

ALVO tableta.

Az „Alvo“ az egyedüli biztos szer, melynek használatával rendszeresített állandó széketétel idéztetik elő. Mint gyomor-erősítő és gyomortisztító nélkülözhetlenné válik.

Kiváló tulajdonsága, hogy puha, a mi által nemcsak hogy a gyomorban könnyen és gyorsan feloldódik, hanem a kívánt hatás is sokkal gyorsabban következik be, mint ehhez hasonló készítményeknél.

Ize rendkívül kellemes és édes, gyermekek nagy előszeretettel veszik.

Minden doboz használati utasítással van ellátva.

Egy doboz ára 90 fillér.

Figyelmeztetés: Alvo tablettáink törvényesen védve vannak. — Utánzók szigorúan büntetettek.

Kapható az egyedüli készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában az „Isteni Gondviseléshez“

ARAD, Andrassy-tér 22, a megyeházzal szemben.

Sürgős figyelmeztetés!

Üzletünkben feltalálható legfinomabb s valódi

OROSZ-TEA

különként 10—36 kor.-ig

mellőzhetővé teszi, hogy ezen cikket Bécs, Trieszt, avagy Hamburgból szerezzük be; mint azt számos tea-fogyasztó háznál eszközlik.

Megrendelés előtt kérjük cégünkönél próbát eszközölni.

Teljes tisztelettel

Vojtek és Weisz.

legfinomabb minőségekben s igen jutányos árak mellett.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.
322—1904 pm.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, miszerint a m. kir. földmívelésügyi miniszternek 105921—1903. szám alatt kiadott rendelete szerint, eleven hasznos vadakat, valamint

hasznos vadak tojásait külföldre csakis földmívelésügyi miniszteri engedéllyel s az annak alapján általam kiállítandó igazolvánnyal szabad szállítani. Az ellen vétők kihágást követnek el s szigoruan büntetettek.

Arad, 1904. évi január hó 21-én.
Institúris, s. k.
polgármester.

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCBORE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világhoz elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Par napi használat után megszüntet szepiőt májfoltot, bőrrákát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Masszázhoz használva eltűntet redőket, himlőhelyet stb.

Csakis azon készítmények valódiak, a melyek czimores védjegyemmel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégety ára 1 korona. 121

Margit szappan 70 fillér. Margit poudert 1 kor. 20 fill. 162

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apáttalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Herceván: Székely Sándor, Cs.-Apáczán: Bonomi Antal, Cs.-Pálozán: Nagy Albert, Csécsén: Bartha Armin, Meken: Ifj. Pekker István, Földeseken: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnar István, Győrökön: Masznyik Dániel, Kís-Jenőn: Bayer György, Kerekesen: Schögl. Pál, Kunagotán: Fejes Lajos, Erdőcsón: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácskútan: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmagyon: Hanzros Adam, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pécskán: hekszin János, Pankótan: Posevitz Gusztáv, Piltvároson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Simandon: Csiky Lukacs, Soborszában: Karolyi Kálmán, Szemlaken: Hauszler Sándor, Taucson: Kuntz János, és Új-Aradon: Tornajgo Geza urak gyógyszerárakban.

Nagy lelkesedéssel

és elismerőleg nyilatkoznak a theafogyasztók, a Sultán rum és a Sultán thea keverékekkel készített élvezetes italról.

Sultán Rum,

mely a theának rendkívül kellemes és finom zamatot kölcsönöz. Ára egy fél literes üvegnek 80 kr., 1 literes üvegnek 1 frt 50 kr.

Sultán Thea,

mely ötféle legjobb fajta keverékből áll. Ára: 1 deka 10 kr., 1/2 kiló 1 frt, 1/4 kiló 2 frt.

Tyukszem és szemölcs ellen

addig páratlanul áll a híres és egyedüli biztos szer, a **Hajós-féle**

ANAGALLIN.

Egy üvegnek az ára 85 kr. 162

Fenti szerek kizárólag kaphatók:

Hajós Árpád

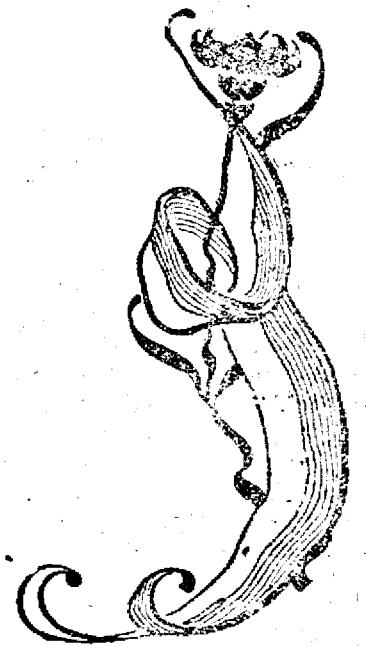
gyógyszerárakban az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-ter 22. sz., a megyeházzal szemben.

Leltár után

kiselejtezett — részben sérült vagy divatját mult áru rövid ideig igen olcsón kaphatók. — Vászonmaradékok a legfinomabb minőségig. Péntek délután szőnyeg-maradékok és sérült szőnyegek eladása.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA.

Gyermek kocsi

5 frittól 45 frittig.

Séta kocsik

8 frittól 25 frittig.

kék, bordó, zöld drap színben és fehér csipke függőnyvel.

Női szabók és varrónők részére

babák

álvánnyal

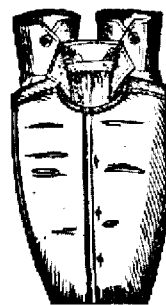
4 frt 25 és 4.50

Urak részére

sima ing 1 frittól 2 frt 25 ig.
Redős ing 1.85 és 2.50 frt.
Selyem mellű 1 frt 60-tól 3 frittig.
Finom gallér és kezező.

Divatos nyakkendők 1 kor. darabja.

Amerikai önműködő

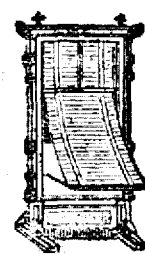
ablak-redők

ugyszintén

fapálczika

redők.

1.80 frittól 3 frittig.

Zimmermann és Eisele

ARADON, a „zöld papagáj”-hoz.

Norinbergi, diszmű, férfi divat és játék áruház. 62

A n. é. közönség figyelmébe.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy

Andrássy-tér 17. sz. alatt létezett Hottinger Jánosné-féle

mosó és vasaló intézetet átvettem

és saját nevem alatt tovább vezetni fogom.

Kérem a n. é. közönséget az elődöm iránt tanúsított pártfogását és bizalmát reám is átruházni szíveskedjék. 241

Tisztelettel

Czeglédi Mária.

Aki egy csésze jó teát óhajt élvezni, kérje mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját, és az az

INDRA TEA,

mely Chinának, Indiának és Ceylonnak legfinomabb tea keveréke. — Valódi csak eredeti csomagolásban.

Raktárakat a hirdető táblák mutatják. 240

Főraktár: Fejér Gyula, Arad.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gumi csövek gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

K u t a k

a hozzávaló csövekkel gyári árbau

Hönig Frigyes

harangöntőnél 85

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogadtnak.

Gyermektelen, igen csendes család keres a belvárosban

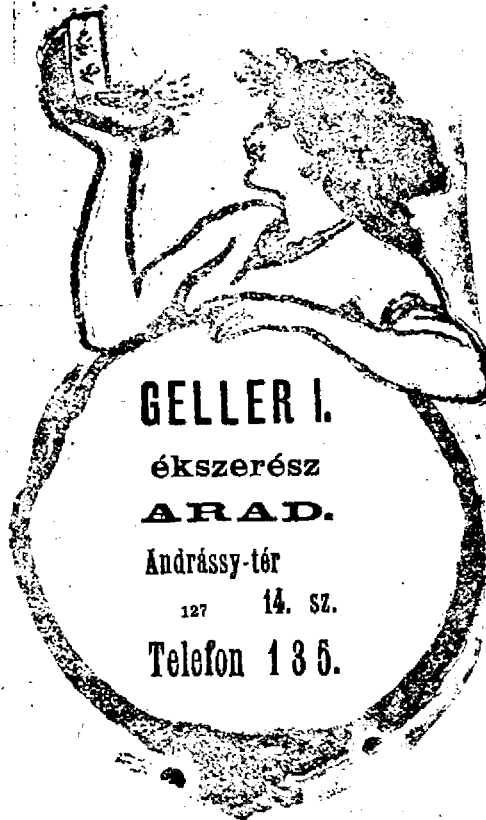
modern lakást

földszinten (esetleg első emeleten) három vagy négy szobával, előszoba és fürdőszobával f. évi május 1-re.

Előnyben részesül olyan ház, a hol nincs házmester.

Ajánlatok az ár megjelölésével kéretnek az Aradi Közlöny szerkesztőségébe „Havonta, de előre” jelige alatt.

Megegyezés esetén az illető állandó lakó lenne.

GELLER I.

ékszerész

ARAD.

Andrássy-tér

127 14. sz.

Telefon 135.

Üzlethelyiség bérbeadása.

Székudivaron, Aradmegyében 7000 lakossal bíró román, magyar ajku községben néhai Kemény Salamon tulajdonát képező

üzlethelyiség

uri lakás, mellék épületekkel és nagy kerttel, melyben a tulajdonos 42 éven át rőfös-, vas-, fűszer- és rövidáru üzletet tartott fen, italmérés és dohányeladással 1904. május hó 1-től áruaktár nélkül

bérbeadandó, esetleg örök áron eladó.

Ertekezhetni: **Kemény Manónál Arad,** Batthyányi-utca, 32/a. 851

Szőlőbirtokosok figyelmébe.

Kitünő érett

trágya

kocsirakományonként Arad vasutállomáshoz szállítva

olcsó áron kapható.

Cím a kiadóhivatalban. 350

353—1904. pm.

Hirdetmény.

A vizmosások megkötésére vonatkozó eljárás egyszerűsítése iránt a m. kir. földművelésügyi minisztérium rendeletet bocsátván ki, erről az érdekelteket arról értesítem, miszerint ezen rendelet hivatalomban bárki által megtekinthető.

Arad, 1904. évi január 25-én.

Institoris Kálmán s. k.
polgármester.

Férfiak

ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezeletlenül az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki irhat érte bárholonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon meg ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek. 4314

Egy csoda hangszer! a Trombino.

Tanulás és hangjegy ismeret nélkül is azonnal játszhatja mindenki rajta a legszebb dalokat, táncdarabokat, indulókat, u. m.: Sackingeni trombitás, Sei nicht böse, Beim Souper, Radecky induló stb. és még 200 más kiváló zenedarabot, ezen az újtalálmányu, ki-tűnő és elegánsan kiállított trombitán az u. n.

„Trombino“-n.

A Trombino a jelenkor legszenzációsabb találmánya és mindenütt nagy feltűnést kelt, különösen akkor, ha valaki egy társaságban egyszerre csak mint kűrtművész lép fel, holott az illetőnek ezen tehetségéről azelőtt senki tudomással nem bírt. Minden dal tanulás, fáradság és erőlködés nélkül azonnal játszható, csak a megfelelő hangjegy szalagot kell beilleszteni. **Pompás zene, szép és erőteljes hangokkal.** Mulatságoknál, társaságokban vagy otthon, a legszebb szórakozás. Kerékpár-, kocsis- vagy gyalog-kirándulásoknál, csónakázásnál a legmulattatóbb kísérő. Tánczhoz vagy énekkísérethez kiválóan alkalmas. A Trombino gazdag tartalmu daljegyzékkel együtt, melyben könnyen megérthető magyarázat is van: I. minőség finom nikkellezéssel 9 dallal 3 frt 50 kr. II. minőség finom nikkellezéssel 18 dallal 6 frt 50 kr. Dal-lemezek az I. minőséghez darabonként 30 kr., a II. minőséghez 50 kr.

Egyedüli szétküldési hely utánvétellel 242

KERTÉSZ HENRIK, Bécs, I. Fleischmarkt 18—976.

49—1904. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a rendőrelégénység és szolgáló személyzet részére 1904. évben szükséges ruhák szállítása iránt 1904. február hó 8 án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár:

A ruha megnevezése	Három negyedme- ter, egy kapus és 15 hüvelyk szelvényű	1 örpárancsnok, 1 gépezet, 19 hüvelyk és 8 totonyórnak	Rendőrelégénység- nek	Összesen darab szám	Egy- sleges ár		Összesen	
					Kor.	fil.	Kor.	fil.
Posztó zubbony	19	21	6	126	1	40	2066	40
„ nadrág	19	4	18	36	13	—	468	—
„ mellény	19	—	—	19	6	40	121	60
„ köpeny	—	—	80	20	35	—	700	—
„ lengyel nadrág	—	17	—	17	18	—	321	—
„ magyar nadrág	—	—	78	73	13	—	949	—
Mosó vászon zubbony	19	21	—	40	5	60	224	—
Fehér mosó nadrág	19	28	80	10	5	—	600	—
Mosó mellény	19	8	85	108	3	60	388	80
Fehér mosó magyar nadrág	—	—	6	6	5	—	30	—
Gumi gallér kámzsával	—	—	10	10	14	70	147	—
Téli sapka bárányszőrűből	—	—	6	6	3	60	21	60
Nyári sapka	19	21	—	120	4	60	—	—
Alsó ing	19	—	—	19	2	50	47	50
„ nadrág	19	—	—	19	2	50	47	50
Jäger alsó ing	—	1	—	1	5	—	5	—
„ nadrág	—	1	—	1	5	—	5	—
Nyakraváló	19	—	—	19	—	30	5	70
Celulose	19	—	—	19	—	30	5	70
Tiszti sapka nyári	—	1	—	1	8	—	8	—
Nyakraváló celulosból	—	38	—	38	—	30	11	40
Gyapju kard bojt	—	—	18	18	4	—	52	—
Bekécs	—	—	1	1	40	—	40	—
Bárányszőrűvel bélelt tisztí kabát	—	1	—	1	64	—	64	—
Tisztí posztó zubbony	—	1	—	1	36	—	36	—
„ nadrág	—	1	—	1	24	—	24	—
Tisztí mosó zubbony	—	1	—	1	7	—	7	—
„ nadrág	—	1	—	1	6	—	6	—

Kikiáltási ár összesen 6302,20

Bánompénzül letendő a kikiáltási ár 10% készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban. Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal. Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be és csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1904. évi január 25-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel s. k.
aljegyző.

Telefon 419. szám.

Telefon 419. szám.

Oleó kávé, tea és rum

árak:

1 kiló háztartási kávé	frt 1.20	1 kiló Aranyjáva igen in. kávé	frt 2.—
1 „ Portorico kávé	1.40	Különösen ajánlomnaponta fris-	sen pörkölt kávéimat.
1 „ Cuba apró szemű, igen	1.80	1 kiló Cuba legfin. vegyes kávé „	2.—
1 „ Cuba közepes szemű, igen	2.—	1 „ Gyöngy-kávé pörkölt legf. „	2.10
1 „ Cuba nagyszemű legfinomabb	2.10	Nagy raktár a legjobb zamatu rumokból.	
1 „ Gyöngy valódi Ceylon,	2.10	1 és fél liter családi rum igen jó	frt. 1.50
1 „ Gyöngy valódi Portorico	2.—	1 liter Demarara igen jó rum „	1.—
1 „ Mecca valódi arabiai	2.10	1 „ Cuba igen finom rum „	1.20
1 „ Mecca valódi arabiai finom	2.—	1 „ Jamaica nagyon jó rum „	1.60
1 „ Arany jáva legfinomabb	2.10	1 „ Jam-ica kit. zamatu rum „	2.60
1 „ Arany jáva legfinomabb	2.10	1 „ valódi ang. ananas ru „	8.25
		Rumhoz csomagol ató a legjobb ízű teák-	ból is.
		Félkiló Mandarin esz. kev. tea	frt 4.—
		„ „ legfin tea „	5.—
		„ „ háztartási igen fin. tea „	3.—
		„ „ háztartási finom te. „	2.50

Pontos és gyors kiszolgálás mellett kapható:

Tamasdán Kornél

fűszer-, csomago-, kávé-, rum- és tea-üzletében

Aradon, József főherceg-ut 12. szám.

Készpénz fizetésénél 2% engedmény. — Vidéki megrendeléseknél osomagolás nem számítatik. 55

UJ!

Aradi Általános Vállalat!

UJ!

Batthyányi-utca 19. földszint.

Mindennemű árúk váltóhitekre megszeresztetnek.

Kiegészíteti a hitelezőket fizetési zavarba jutott kereskedő és iparos adósokkal ugy helyben, mint vidékről.

Kölcsönt szerez állami, megyei és városi nyugdíjképes hivatalnokoknak, továbbá katonatiszteknek és kereskedőknek.

Amortizációs kölcsönt eszközöl földekre és házakra a legjobb feltételekkel.

Részletfizetésre bu'orokat és árukat aradi cégéktől kieszközől.

Üzletek, szatócs-, fűszer és kézműáru üzletek, kávéházak, szállodák, vendéglők átadása, átvétele eszközöltetik.

Ugyszinte házak, földek, erdők adásvétele.

Hitelinformáció nyújtatik bármely vidékre és bármely cégérről.

Mindennemű diskkrét megbízások és kutatások lelkiismeretesen és pontosan elvégeztetnek.

Partie árúk adásvétele.

Csakis 35 filléres válaszbélyeggel ellátott vidéki levelek intéztetnek el.

358

Családos férfiak alkalmazást nyerhetnek. — Egy új találmányhoz, melylyel évente ötvenezer korona nyerhető, társtulajdonos kerestetik pár száz forinttal. Bővebbet fenti vállalati irodában.

ELJEGYZÉSI és BÁLI

MEGHÍVÓK

egyszerű és diszes kivitelben

TÁNCZRENDEK

NÉVJEGYEK

óriási választékban

méltányos áron

kaphatók:

Aradi Nyomda Részvénytársaság

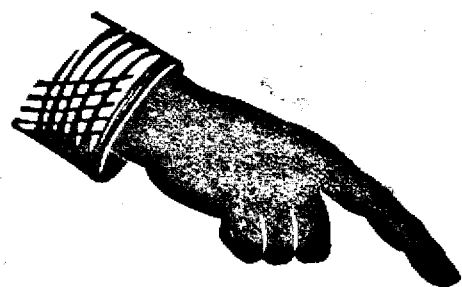
könyvnyomdájában

Aradon, József főherceg-ut. 22. szám.

Telefon 151.

Singer Sándor divatáruháza

Arad, Andrassy-tér 20., Fischer Eliz-palota.

Menyasszonyi kelengye,
Siegl-féle vászon,
Schröll-féle chifon,
Regenhart-féle asztalneműek

gyári áron szerezhetők be. — Február végéig áremelkedés nélkül. —

Kész női fehérneműekből vidékre választékot kívánatra postafordultával küldök.

Singer Sándor divatáruháza

Arad, Andrassy-tér 20. Központi Szálloda mellett.

Menyasszonyi kelengyék

200-tól 2000 koronáig

Singer Sándor

Fehérnemű és divatáruházában

Aradon.

Andrassy-tér 20. szám alatt.

Fischer Eliz-palota.

SINGER SÁNDOR fehérnemű és divatáruháza.

Arad, Andrassy-tér 20. Fischer Eliz-palota.

200 koronás

menyasszonyi kelengye

6 drb. Chifon ing diszitve ...	21.60
6 " Hálókötös himzéssel	20.40
6 " Nadrág himzéssel ...	19.20
3 " Alsósoknya himzéssel	13.40
12 " Zsebkendő fehér vagy színes	8.—
12 pár harisnya	13.20
2 ágyra ágykészlet szépen kiállítva	28.—
6 drb. Nanking tollhuzat ...	10.60
6 " Alsó lepedő lenvászon	19.20
2 " 6 szem. damaszt garn.	18.80
2 " 6 " " kávé	10.80
12 " damaszt törülköző ...	12.—
12 " konyha ruha	4.80
12 " portörölő különféle ...	6.—

206.—

3% pénztár kedvezmény ... 6.—

Összeg netto Kor. 200.—

Menyasszonyi kelengyék

200—2000 koronáig

raktáron készen, vagy megrendelhetők.

Mindennemű vászonárak és

Fehérneműekből

nagy választék

Bébé kelengyék

50—500 kor.-ig raktáron.

Minta és árjegyzék szívesen küldetnek.

Vidéki megrendelések

gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Hirdetéseket a közlönyben a
 József főherceg-utca 22. sz. alatt
 a kiadóhivatalban
 József főherceg-utca 22. sz. alatt
 Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozásnál kerjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetéseket felvételnek a
 kiadóhivatalban:
 József főherceg-utca 22. sz. alatt
 Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szövegszerű beiktatásnak ára 4 fillér, vastagabb betűkét 8 fillér. — Csofódot kereső vagy csöföltetők ajánlására apró hirdetés 20 szögig 50 fillér, minden további szög 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50-60 szögért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárulító helyein.

Akinek

ismerettség hiány

házastársra,
 nevelőre,
 üzletvezetőre,
 könyvelőre,
 segédre,
 leányra,
 gardatisztra,
 kulcsárra,
 vinczellérre,
 kertészre,
 kulcsárnőre,
 gazdasszonyra,
 szakácsnőre,
 szobaleányra,
 házi- vagy
 irodaszolgára,
 pénzeszedőre,
 házmesterre,
 stb.-re
 van szüksége

Aki

eladni kíván

butort,
 zongorát,
 bort,
 gyümölcsöt,
 gabonát,
 üzletet,
 műhelyt,
 lakást stb.,
 vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
 házat
 vadászterü-
 letet,
 halászatot,
 telket,
 kocsit,
 lovat,

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevitel cél-
 jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
 sabbban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

kis hirdetési

rovatát használja.

Apró hirdetésekre

szolgálo levelezőlapok kaphatók

Aradon:

Révész Nándor

könyvkereskedésben, Andrassy-tér, Mémoria-palota

Ifj. Klein Mór

könyvkereskedésben, Atzál Péter-utca.

Kerpel Izsó

könyvkereskedésben, Andrassy-tér.

Keppich Zsigmond

papírkerekeskedésben, Andrassy-tér.

Ozv. Hammerschlag L.-né

dohányüzletében, Andrassy-tér.

Kis tőzsdében

Templom-utca.

Kohn László

Waggongyárban.

Hoffmann József

fűszerkereskedésben, Forray-utca.

Bauer Gyula

dohányüzletében, Andrassy-tér.

Egy 26 év óta fenálló

jó hírnek örvendő cipészüzlet,
 más vállalat miatt, eladó. Tuda-
 kozódni lehet Heim Domokos ut-
 cza 2. sz. 364

Nagy üzleti helyiség

Szabadság tér 17. sz. alatt f. évi
 május 1 től kiadó. 363

Vételre kerestetik

egy-két ház a belvárosban 10 ezer
 koronától 26 ezer korona értékig.
 Ajánlatokat a kiadóhivatalban
 bit „Házvétel” címen. 320

Egy 4 esetleg 5 szobás

lakás azonnal olcsón kiadó, Ha-
 lász utca 27. 153

Woltzer János toll.

Deben
 No. 491

Nikkelozott aczéltól.

Kapható: Logusz L. és Fiaival.
 Telefon 517.

Ujonan épült ház,

kényelmes uri lakással, fürdőszo-
 bával, kerttel eladó. Bővebbet a
 kiadóhivatalban. 378

Teljesen új,

diszkrétékes, Mikszáth művei, Egye-
 temes regénytár és Magyar remek-
 írók olcsón eladó. Czim a kiadó-
 hivatalban. 377

Bérbeadandó lakás.

Aradon, a József főherceg utca
 17. sz. a. fekvő Matavovszky-ház-
 ban egy 6 szoba és mellékhelyi-
 ségekből álló utcai lakás, f. évi
 május hó 1-étől kezdve bérbe-
 adandó. — Bérbeadja: Szathmáry
 Gyula ügyvéd, hágyatéki gondnok
 Aradon, Beros Béni tér 10. sz. a.
 379

Egy teljesen jó karban levő két
 körejtű

Gáz-motór,

amely most is üzemben van, méltó-
 tányos áron eladó. Bővebbet a ki-
 adóhivatalban.

Narancs és citrom ajánlat!

1 láda 300 as narancs ára 8.— K.
 1 " 200 " " " 7.50 "
 1 " 360 " " " 7.50 "
 1 " 160 " " " 9.— "
 1 " " citrom " 8.— "
 Vidéki megrendelés azonnal elin-
 téztetik. Pisztollettel Zelekuntyán
 György, déligyümölcs kereskedő
 Aradon, Szabadság-tér 20. 370

Egy erős hangu

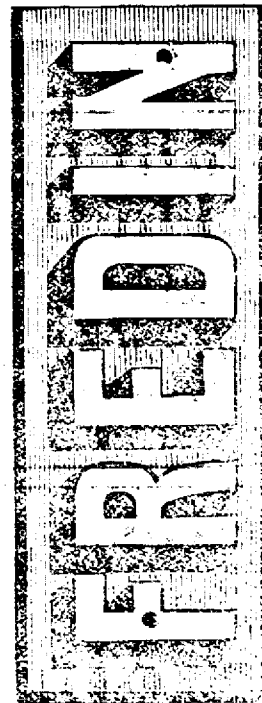
zenekar-czimbalom olcsón eladó.
 Esetleg részletfizetésre is. Megte-
 kinthető Varjassy József-utca 9.
 sz. I. em. 376

Kiadó lakás.

Batthyay utca 31. sz. házban
 egy kisebb és egy nagyobb utcai
 földszintes lakás fürdőszobával
 május 1 től kiadó. 382

Kérjen

Selle és Kary-féle

a legjobb tisztítószer 374
 minden jobb cipőhöz
 sárga avagy fekete.

Különösen ajánlatos Boxcafs, Oscaria,
 Chevreaux és lakk-czipőkhöz!

Bécs, XII/1.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.
 515—1904. pm.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvény-
 hatóságánál egy 720 korona évi
 fizetéssel és természetbeni ruha-
 járandósággal javadalmazott és
 folyó évi február hó 20 tól kezdve
 betöltendő hivataliszolgai állásra
 pályázatot hirdetnek.
 Az 1878. évi H. törvénycik-
 ken előírt aliszti igazolvánnyal
 ellátott pályázati kérvények Arad
 sz. kir. város polgármesteréhez
 1904. évi február 15 ig bezárolag
 benyújtandók.
 Arad, 1904. évi február hó 1-én.
 Intitőrís Kálmán, s. k.
 polgármester.

Erkély-lakás kiadó.

Szt.-Pál-utca 3-ik sz.

Rédl-féle sarokházban

az emeleten egy szép 3 utcai
 szoba és kellő mellékhelyisé-
 gekből álló

erkély-lakás

f. évi május 1-től

kiadó.

Bővebbet ugyanott a ház-
 mesternél. 375

+ Elzsirosodást +

ártalmatlanul eltávolít annékkül, hogy az
 életmódot változtatni kellene. Thiele szir-
 mentesítő theája. Csomag 175 fillér, 4
 csomagnál bérmentes (utánvételes) kül-
 dés. Ludwig Thiele Droguist, Mann-
 heim. 3491

Varrónő,

aki a legkomplicáltabb toletteteket

elismert jó izléssel

és gyorsasággal készít

ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések Kápolna-
 utca 2. sz. ajtó 4. 221

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

458—1904. pm.

Hirdetmény.

A debreceni-fehértemplomi és
 kis-zombor-arádi állami utak törzs-
 könyvezéséhez szükséges utelhatá-
 rolás a m. kir. államépítészeti hi-
 vatal által február hó 3., 4., 5. és
 6-án fog megtartatni.
 Erről az érdekelteket értesitem.
 Arad, 1904. évi január 29-én.
 Varjassy Lajos, s. k.
 polgármester.

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
 egyszer veszi és többé más nem szívat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPÍR ES SZIVARKAHÜVELY.

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér.

Ajánlunk rendkívüli áron

következő szezon-cikkeket:

Féher báli félcipő	1.70,	1.90,	2.25
Lakk „ „	1.60,	1.85,	2.50
Férfi lakk Bergsteiger	4.—,	4.50,	5.50
Női fehéer bőrkecstyü	—90,	1.—,	1.25
Férfi fehéer bőrkecstyü	—90,	1.—,	1.25
Legfinomabb gázlegyezök	—50,	—75,	1.—
Báli harisnyák	—25,	—50,	—75
Férfi battiszt ingek	1.25,	1.50,	2.—
Férfi selyem-csokrok	—25,	—35,	—50
Orosz sárczipök	1.35,	1.50	1.95

Fényképedvezmény

retusirozott képekre! Papirkeret csupán 3 korona.

PAGLIANO-SYRUP

Óvakodjunk utánzatoktól.

Csakis világoskék gyári jellel ellátott üveget kérjünk, amelyen PAGLIANO GIROLAMO tanár aláírása látható.

vértisztító- és edző-szer

1838-ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár
FLORENZ — Via Pandolfini — (Olaszország.)

Minden nagyobb gyógyszerárban kapható.

Raktár: Gutori Földes Kelemennél.

Ha olcsó órákat,
arany- ezüstnemüt és ékszerárgyakat
akar vásárolni, látogassa meg

Deutsch Izidor

órák és ékszerüzletét

Arad, Templon-utca, Minorita-palota.

Férfi órák 2 forinttól feljebb.

Női órák 3 forinttól feljebb.

14 kar. arany gyűrük 1 frt 50 krtól feljebb.

Ébresztő órák 1 frt 50 krtól feljebb.

Ezüst lánczok 1 frt 30 krtól feljebb.

Valódi 14 kar. tüz aranyozott lánczok
1 frt 50 krtól feljebb.

Ingaórák részletfizetésre bárkinek áremelés nélkül.

Tört arany-, ezüst-, zálogcédula készpénzért

a legmagasabb árban megvétetik vagy más új tárgyakra áteseréltetik.

Telefon 438.

352